

Stichting Vrijescholen Ithaka

Jaarverslag 2013

ithaka
stichting vrijescholen

Inhoudsopgave

A Algemeen deel

A1	Bestuursverslag.....	3
A2	Missie, visie en kernwaarden.....	5
A3	Structuur en organisatie.....	6
A4	Schoolbeleid.....	11
A5	Financieel Beleid.....	16
A6	Verslag van de Raad van Toezicht.....	22
A7	Organisatie.....	24
A8	Kengetallen en grafieken.....	25
A9	Instellingsgegevens.....	32

B Jaarrekening 2013

B1	Grondslagen.....	34
B2	Balans per 31 december 2013.....	36
B3	Exploitatierekening over 2013.....	38
B4	Kasstroomoverzicht over 2013.....	39
B5	Toelichting op de balans per 31 december 2013.....	40
B6	Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief).....	45
B7	Toelichting op de exploitatierekening over 2013 met vergelijkende cijfers 2012.....	46

C Overige gegevens

C1	Controleverklaring.....	51
C2	(Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo.....	53
C3	Gebeurtenissen na balansdatum.....	54
C4	Overzicht verbonden partijen.....	54
C5	Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders.....	54

A1 Bestuursverslag

Leeswijzer

Wij zijn trots om u het eerste jaarverslag van Stichting Vrijescholen Ithaka te presenteren.

Het verslag begint met een bestuurlijk voorwoord en de missie en visie van onze scholen. Hierna wordt integraal verantwoording afgelegd over de structuur en organisatie, over de bestuurlijke doelen en ontwikkelingen en over het handelen van de Raad van Toezicht. Er wordt verslag gedaan van de uitvoering van het onderwijskundige beleid en het zorgbeleid. Daarnaast een verslag van het gevoerde personeelsbeleid. In het laatste hoofdstuk wordt de financiële verantwoording afgelegd. Dit bevat een analyse van de financiële situatie, het treasuryverslag, risicomanagement en bestuurdersvergoeding. Tevens wordt de besteding van de ouderbijdragen verantwoord.

Voorwoord

Na een intensief en zorgvuldig gelopen tweejarig traject is in januari 2013 Stichting Vrijescholen Ithaka opgericht. Deze twee woelige jaren hebben de tien besturen veelvuldig met elkaar vergaderd over afstemming en te bereiken doelen. Wij zijn blij dat dit geleid heeft tot het kunnen aanstellen van een professioneel bestuurder en het inrichten van een professioneel stafbureau. De bestuurder is in januari 2013 begonnen in een kamertje op zolder met alleen een laptop. Zij is het bureau gaan inrichten en heeft ervoor gezorgd dat er stoelen, tafels, nietmachines, printers en stafmedewerkers kwamen. In maart 2013 is de personeelsmedewerker begonnen, en voor vier dagen kwam er secretariële ondersteuning. Langzaamaan werd het al een echt bureau. In september is de kwaliteitsmedewerker gestart en daarmee was het stafbureau compleet. Het raamwerk van het stafbureau stond, het bouwen was begonnen. Er is een personeels-beleidsplan, een onderwijs analyse, een onderwijs beleidsplan en een financieel beleidsplan gemaakt. Langzaamaan werden ook de verschillen op allerlei terreinen van de tien scholen zichtbaar. Een hele uitdaging om te komen tot een gezamenlijke visie en afstemming. Er waren bij aanvang vier verschillende leerlingvolgsystemen in omloop. Om te kunnen sturen op onderwijskwaliteit en opbrengsten was het noodzakelijk om te komen tot een gemeenschappelijke keuze. Dat is ons gelukt. Zo hebben we ook gewerkt aan afstemming rondom personeelsbeleid en het personeelshandboek samengesteld.

Stichting Vrijescholen Ithaka zet zich in om het vrijeschoolonderwijs in de regio Noord- en Zuid-Holland te stimuleren, te promoten en verder te ontwikkelen. Het uitgangspunt van ons onderwijs is simpel: een leerling die enthousiast en betrokken is, leert beter. We zorgen er daarom altijd voor dat de leerstof op onze scholen aansluit bij de ontwikkeling van het kind en niet andersom. Naast de basislessen, zoals taal en rekenen, besteden Ithaka-scholen veel aandacht aan de kunstzinnige, sociale en motorische ontplooiing. Daardoor ontwikkelen vrijeschoolkinderen zich gemakkelijker tot zelfstandige mensen, met vertrouwen in zichzelf en respect voor anderen. Deze visie is gebaseerd op de denkbeelden van Rudolf Steiner, de antroposofie. Hierbij is het uitgangspunt dat elk kind uniek is en van nature speciale talenten en behoeften heeft, die door onderwijs gestimuleerd en ondersteund moeten worden.

Stichting Vrijescholen Ithaka verzorgt basisonderwijs voor 9 vrije scholen in de regio, te weten:

Alkmaar - Rudolf Steiner School
Bergen - Adriaan Roland Holtschool
Haarlem - Vrije School Kennemerland
Hillegom - De Toermalijn
Hoofddorp – De Meiboom (voorheen Michaelschool)
Hoorn – Westfriese Vrije School Parcival
Alkmaar Oudorp - De Sterrenzanger
Purmerend - De Waterlandschool
Zaandam - Vrije School Zaanstreek

Op 1 januari 2014 zal de Rudolf Steinerschool Haarlem aansluiten bij Stichting Vrijescholen Ithaka.

In totaal volgen ongeveer 1700 leerlingen inspirerend basisonderwijs op deze 9 scholen. Er werken in totaal 215 medewerkers.

Elke school heeft zijn eigen doelen en prioriteiten. Bij een aantal scholen is naast het verzorgen van goed onderwijs, ook de huisvesting een belangrijk speerpunt geweest. De Toermalijn in Hillegom is de laatste jaren flink gegroeid en is sinds 1 augustus 2012 in een nieuw gebouw gehuisvest. Dit gebouw is opgeknapt en verbouwd, waardoor nu ook de leeromgeving een belangrijke bijdrage kan leveren aan het onderwijs. De Meiboom heeft niet alleen een verbeter slag geleverd ten aanzien van de onderwijskwaliteit, maar ook de huisvesting is door een verbouwing sterk verbeterd. Helaas is het leerlingaantal dusdanig laag, dat het de vraag is of de school zelfstandig kan blijven voortbestaan. Aangezien op vele gebieden zo veel verbeterlagen zijn geleverd, wordt alles op alles gezet om het leerlingenaantal op zeer korte termijn fors te laten groeien. De Adriaan Roland Holtschool in Bergen zit midden in een flinke verbouwing. Onder andere het dak moet worden vernieuwd. De Rudolf Steiner School en de Sterrenzanger in Oudorp werken nauw samen onder leiding van 1 directeur en vallen per 1 augustus 2014 onder hetzelfde brinnummer. Het afstemmen van de zorgstructuur en het schoolbeleid wordt voortvarend opgepakt. De Vrije School Kennemerland heeft een dependance, waarvan verwacht wordt dat deze locatie over twee jaar is uitgegroeid tot een volledige basisschool. Dan heeft de Vrije School Kennemerland een volledige dubbele stroom op 2 locaties in Haarlem.

De inspectie is op bezoek geweest bij de Michaelschool in Hoofddorp. Deze school voldeed niet aan alle kwaliteitscriteria van de inspectie. Er is in 2013 al verbetering opgetreden en de verwachting is dat in juni 2014 het basisarrangement zal worden toegekend. Ditzelfde geldt ook voor de vrijescholen in Zaandam en Purmerend. Ook hier wordt verwacht dat deze scholen in 2014 het basisarrangement weer toegekend krijgen. De andere scholen hebben op basis van het gesprek met het bestuur, documentonderzoek en een analyse van de opbrengsten wederom het basisarrangement verdiend. Er zijn 3 scholen met een attendering en daarover is nauw contact met de inspectie en de schooldirecteuren. Om meer zicht te krijgen in de opbrengsten van de scholen is er een gemeenschappelijk leerlingvolgsysteem aangeschaft, te weten ParnasSys. Tot november 2013 waren er 5 verschillende systemen in omloop binnen Ithaka.

Het leerlingenaantal binnen Ithaka is sterk toegenomen. Op 1 oktober 2012 volgden 1659 leerlingen onderwijs op de 9 scholen. Op 1 oktober 2013 is het aantal leerlingen gestegen naar 1728 leerlingen.

Het ziekteverzuim op onze scholen is te hoog. Het terugdringen van het ziekteverzuim in combinatie met het verbeteren van het personeelsbeleid is een van de bestuurlijke speerpunten voor de komende periode.

Eind 2013 staat er een ingewerkt directeuren team, een efficiënt bestuursbureau en een Raad van Toezicht. Maar boven alles staan er negen (en per 1 januari 2014 tien) scholen die hun fundament op orde hebben, waar leerkrachten samen met toegewijde collega's hun werk doen en de kinderen adequaat en goed vrijeschool onderwijs geven! Tevens staan er scholen waar een voedingsbodem is om te groeien naar nog beter onderwijs met een nog grotere aantrekkingskracht op ouders en leerlingen.

A2 Missie, visie en kernwaarden

Onderwijs is niet het vullen van een vat, maar het ontsteken van een vuur. De leerkrachten op een vrijeschool en de medewerkers die hen ondersteunen, willen dat iedere leerling zijn eigen talenten kan ontdekken en ontwikkelen. Dat vraagt om onderwijs dat de ontwikkeling van vrije geesten aanmoedigt zowel wat betreft cognitieve ontwikkeling, sociaal emotionele ontwikkeling, motorische ontwikkeling en creatieve ontwikkeling.

Missie

Op onze vrijescholen leren de kinderen hetzelfde als op iedere andere basisschool maar dan méér. De vrijescholen verzorgen hoogwaardig onderwijs gebaseerd op de antroposofie. Er wordt naar antwoorden gezocht op de ontwikkelingsvragen van elk individueel kind én de klas als groep. Kleuters en schoolkinderen hebben ieder hun eigen wereld waarin wij letterlijk en figuurlijk speelruimte bieden, kennis, vaardigheden en mogelijkheden tot ontwikkeling aanreiken en het zoeken naar oplossingen nadrukkelijk stimuleren. Een breed onderwijspakket dat uitgaat van een evenwicht tussen cognitieve, sociaal-emotionele en motorische vaardigheden. Zo kan ieder kind vol vertrouwen met de verworven kennis en de ontwikkelde vaardigheden naar het vervolgonderwijs doorstromen.

Visie

De vrije school; kwalitatief hoogwaardig geïntegreerd onderwijs mét meerwaarde. Náást het behalen van de kwalitatieve reguliere einddoelen gesteld vanuit de overheid, geven wij de leerlingen extra waarden mee die van belang zijn om je blijvend te willen en kunnen ontwikkelen. Het kind wordt uitgedaagd zijn persoonlijkheid goed te ontplooien binnen een veilige omgeving. De scholen streven allemaal naar een veilig leerklimaat voor kinderen en leraren. De vrijeschool blijft zich ontwikkelen om aansluiting te houden op de huidige en toekomstige maatschappij, met respect voor de bestaande (antroposofische) waarden. Van belang zijn aspecten als: kennis, kunst, creativiteit, ontwikkeling van hoofd, hart en handen.

Kernwaarden

Autonomie

Vrijescholen bereiden jongeren voor op het leiden van een zelfstandig, verantwoordelijk leven. Ze bevorderen hiertoe de ontwikkeling van het zelfsturend vermogen en de karaktervastheid van de leerlingen.

Respect

Vrijescholen respecteren levensbeschouwing en godsdienst van een ieder. Leerlingen van vrijescholen ontdekken dat mensen hun waarden op verschillende manieren uiten en leren dit te respecteren. Zij treden de medemens met een open attitude tegemoet.

Verbinding en verantwoordelijkheid

Vrijescholen respecteren het ontstaan van onderlinge banden. De leerlingen leren hoe ze een vruchtbaar gesprek kunnen voeren en hoe ze vriendschappen kunnen aangaan en onderhouden. Leerlingen verbinden zich met de wereld en de sociale omgeving. De leerlingen worden opgevoed tot zelfstandige mensen die bereid zijn verantwoordelijkheid te nemen voor hun handelen. Kinderen worden opgevoed voor de maatschappij van de toekomst.

Ontwikkeling

Mensen en organisaties ontwikkelen zich in fasen, daarom is de lesstof ook ontwikkelingsstof en wordt deze zorgvuldig op de leeftijdsfase afgestemd.

Transparantie

Transparantie maakt zichtbaar. Door duidelijkheid te scheppen, weten leerlingen, leraren, ouders en andere betrokkenen waar ze aan toe zijn.

A3 Structuur en organisatie

Binnen stichting Ithaka werken 9 vrijescholen intensief samen. Veel scholen zijn opgericht door ouders, sommigen door leerkrachten of directeur/ bestuur. Ouders spelen nog steeds een essentiële dragende rol. De organisatie heeft een professionaliseringsslag gemaakt met het inrichten van een professioneel bestuur en het opzetten van een Raad van Toezicht.

Bestuurder en Raad van Toezicht

Het College van Bestuur is het bevoegd gezag van de Ithaka scholen. Het College van Bestuur werkt als een beleidsbepalend bestuur, waarbij in nauw overleg met de schoolleiding wordt gekomen tot een voorwaardenscheppend en professioneel beleid voor de scholen binnen de stichting.

Het College van Bestuur draagt de eindverantwoordelijkheid voor de identiteit, de instandhouding van de scholen, de kwaliteit van het onderwijs en de bedrijfsvoering. De bestuurstaken van Ithaka zijn dan ook het bewaken van de missie en de doelstellingen van de scholen, het waarborgen van de continuïteit en de onderwijskwaliteit. Vandaar ook dat Ithaka als werkgever optreedt voor alle medewerkers van de scholen die bij ons zijn aangesloten.

Het bestuur delegeert taken die zijn beschreven in een managementstatuut. Uitgangspunt is de Wet op het Primair Onderwijs en de code Goed Bestuur van de Primair Onderwijs Raad.

Het College van Bestuur legt verantwoording over haar functioneren af aan de Raad van Toezicht. Deze Raad bepaalt onder meer de goedkeuring van het strategische beleid, het jaarverslag, en de benoeming en het ontslag van leden van het College van Bestuur.

Voor het verslag van De Raad van Toezicht wordt verwezen naar paragraaf A6, op pagina 23.

Directeur

De directeur geeft leiding aan en is intern eindverantwoordelijk voor het dagelijks functioneren van de school. In samenwerking met het pedagogische team, de MR, klassenouders, het managementteam en het bestuur wordt het schoolbeleid vorm gegeven. De directeur geeft vorm aan de uitvoering van het gemaakte beleid. Belangrijke onderdelen uit het beleid zijn pedagogie en zorg, didactiek en onderwijskwaliteit, personeelszaken, calamiteiten, transparantie, communicatie met ouders, marktpositie van de school en financieel beleid.

De directeur is onderdeel van het directeuren overleg (DO). Dit team bestaat uit de directeuren van de negen scholen, de bestuurder en de managementondersteuners. Zij komen eens in de vier weken samen om gezamenlijk beleid vorm te geven en uit te voeren, maar ook om elkaar advies te geven of oplossingen te bieden voor ontstane vraagstukken in de eigen school.

Vier maal per jaar wordt er door de directeuren via de kwartaalrapportage verantwoording afgelegd aan het Bestuur over het gevoerde beleid.

Leraren

De taken van de leerkrachten zijn vastgelegd in het taakbeleid van de scholen. De competentieprofielen van leraren worden vastgelegd in het functieboek (gereed in 2014) en gebaseerd op de competentieprofielen van de SBL (vernoemd naar de voormalige Stichting Beroepsgroep Leraren) met een aanvullende vrijeschoolcompetentie. Er is een gesprekscyclus vastgesteld in het personeelsbeleid waarin jaarlijks het functioneren van leraren en directeuren wordt besproken en vastgelegd.

De leraren vormen ook als team de kern van de schoolorganisatie. De beleidsontwikkeling van de Stichting Vrijescholen Ithaka en de implementatie ervan gebeurt altijd in overleg met de leraren. In het bijzonder hebben de leerkrachten een rol bij het pedagogisch beleid van de scholen. Overleg tussen schoolleiding en leraren vindt plaats in wekelijkse zakelijke of pedagogische vergaderingen.

Ouders

De Stichting Vrijescholen Ithaka bestaat omdat ouders hun kinderen aan onze goede zorgen toevertrouwen. Dat doen ouders omdat zij erop vertrouwen dat onze scholen het beste in hun kinderen naar boven halen. Het is de taak van de scholen dat vertrouwen waar te maken. Dat betekent onder meer dat de scholen open communiceren naar ouders over zowel de ontwikkeling van de school als de ontwikkelingen van de klassen waarin hun kinderen zitten. Ouders op hun beurt zijn actief betrokken bij de scholen. Zij maken het mogelijk dat de jaarfeesten worden gehouden, organiseren of helpen bij verschillende projecten die van belang zijn voor de scholen en schenken een ouderbijdrage aan de scholen voor een hoogwaardige invulling van het vrijeschoolonderwijs.

Klassenouders

Alle scholen maken gebruik van klassenouders. Elke klas heeft een of enkele klassenouders. Deze ondersteunen de leerkracht met allerlei praktische zaken door zelf aan de slag te gaan of hulp van andere ouders te vragen en te coördineren. Klassenouders spelen ook een belangrijke rol in de communicatie tussen ouders en school/leerkracht. Ze kunnen ook signalen afgeven over eventuele knelpunten en gevraagd worden mee te denken over de ontwikkeling van de klas/school. Enkele malen per jaar vindt er een gezamenlijk overleg van de klassenouders met de directeur plaats.

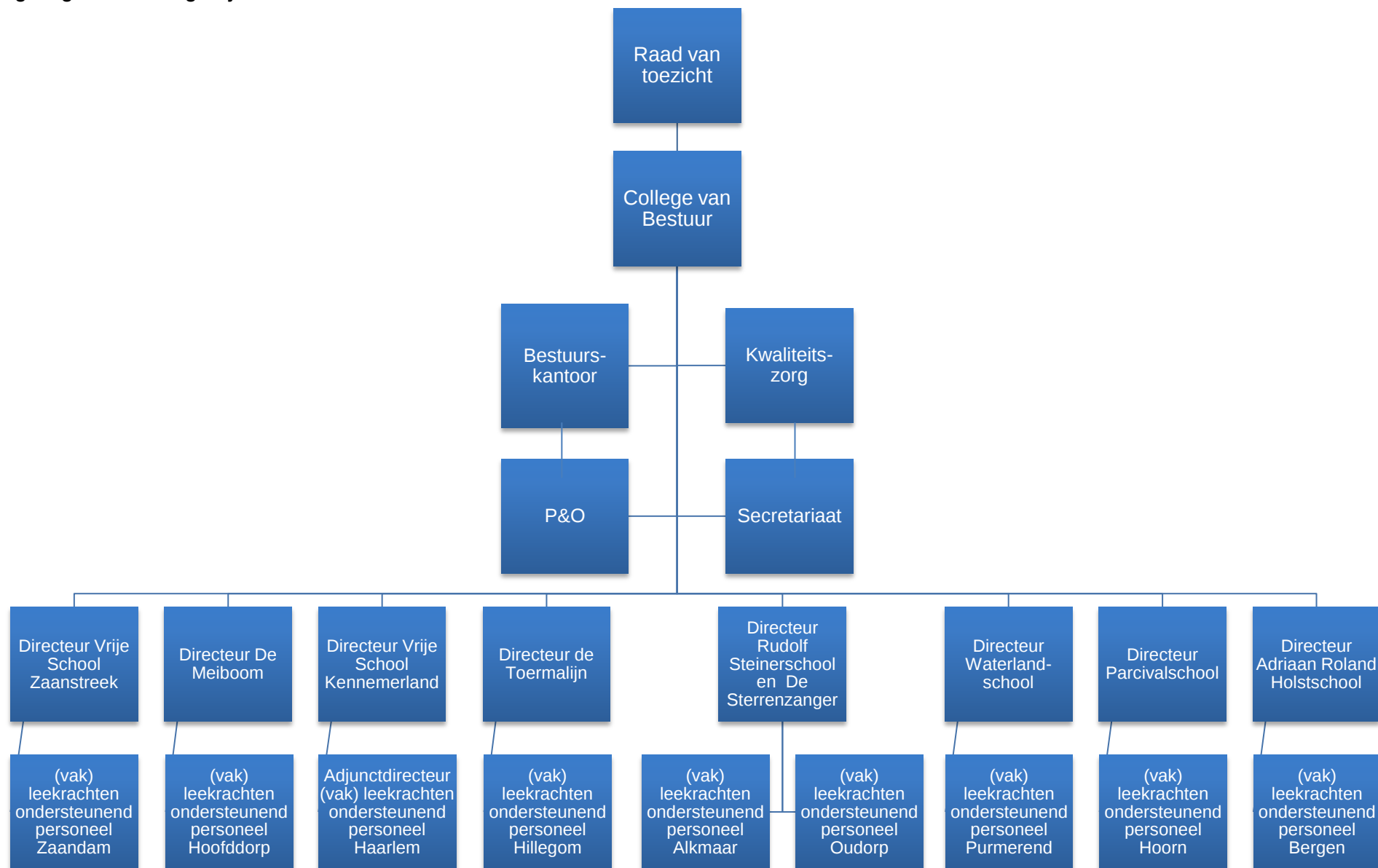
(Interne) Communicatie

Voor de interne communicatie is een intranet ontwikkeld waarop in ieder geval voor de officiële overlegorganen zoals de Raad van Toezicht en het Management Team de vergaderstukken, besluitvorming en verslagen zijn opgeslagen. De scholen zelf zorgen voor verslaglegging van overleg op het niveau van de school, zoals onder meer de pedagogische werkgroepen. Alle scholen verzorgen door middel van de digitale nieuwsbrief periodieke communicatie met de ouders. Jaarlijks worden de schoolgidsen digitaal of in print aan de ouders aangeboden. De samenwerking met de externe partners van de scholen worden in principe door directeurs onderhouden.

Structurele samenwerking

- **Vertrouwenspersoon**
Aan elke school is een vertrouwenspersoon verbonden. Deze is onafhankelijk van de school en als vrijwilliger werkzaam op basis van een samenwerkingsovereenkomst.
- **Opvang en peuterspeelzaal**
Aan elke school is een kinderopvang, buitenschoolse kinderopvang en/of peuterspeelzaal verbonden. Er vindt met regelmaat overleg plaats tussen schoolleiding en opvang.
- **Samenwerkingsverbanden**
Het bestuur is verbonden aan de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs middels bestuurlijke afspraken in opgestelde projectplannen. Het bestuur wordt in de stuurgroepen vertegenwoordigd door de betreffende directeur.
- **Lidmaatschappen**
Het bestuur is lid van de Vereniging van Vrijescholen (VVS), De Verenigde Bijzondere Scholen (VBS) en de PO-Raad.
- **Service-ondersteuning**
Het bestuur heeft kaderafspraken met vaste ondersteuners met betrekking tot financiële en personele administratie (Onderwijs Bureau Twente) en arbo-dienstverlening (Arboned). Daarnaast maakt het bestuur gebruik van externe ondersteuners.

Organogram Stichting Vrijescholen Ithaka

Bestuurlijke ontwikkelingen

De bestuurder is op 1-1-2013 in dienst gekomen. In 2013 is er een managementstatuut, een reglement College van Bestuur en een reglement Raad van Toezicht opgesteld. Op het niveau van de samenwerking is een team gevormd van directeuren en bestuurder. Dit team komt eens per maand bij elkaar in het zogenaamde Directeuren Overleg om kennis uit te wisselen en advies te geven aan het bestuur. In overleggen van het Directeuren Overleg worden besluiten door de bestuurder voorbereid en genomen.

College van Bestuur (uitvoerend bestuurder)

1 januari 2013	Mw. J. Lemmers Dhr. G. Looysschelder (afgetreden per 1-10-2013)
31 december 2013	Mw. J. Lemmers

De Raad van Toezicht (toezichthouders)

Voorzitter	Dhr. D. Lodewijk
Lid	Mw. E. Schram – afgetreden 1-1-2014
Lid	Mw. A. Gottenbos
Lid	Mw. C. Portegies
Lid	Dhr. N. de Schrijver
Lid	Dhr. H. Wokke

Inspectie van Onderwijs

In 2013 hebben Purmerend, Hoofddorp en Zaandam bezoek van de inspectie gehad in het kader van een periodiek kwaliteitsonderzoek. Hoofddorp is zeer zwak, Zaandam en Purmerend zwak. Over de andere scholen is er een bestuursgesprek geweest met de inspectie. Alle scholen hebben in 2013 het basisarrangement van de inspectie ontvangen, waarbij bij 3 scholen een attendering is uitgedeeld. In januari 2014 is Hoofddorp van zeer zwak naar zwak gegaan en in april 2014 heeft de Vrije School Zaanstreek in Zaandam het basisarrangement toegekend gekregen. In juni 2014 worden Hoofddorp en Purmerend weer bezocht door de inspectie.

Speerpunten

Prioriteiten	Ambitie	Prestatie-Indicatoren
Aantrekkelijk onderwijs	- Aansprekend zijn voor grotere groepen ouders (nieuwe doelgroepen) - Invloed op beleidsbepalers	- Groeiende tevredenheid ouders over communicatie met school en leerkracht - Stedelijke, regionale en nationale zichtbaarheid en adviesrol
Hoogwaardig onderwijs	- Kinderen staan met lef in de complexe wereld en weten hun talenten daarin te benutten en zichtbaar te maken - Basisresultaten en kwaliteit op orde - Aantoonbare meerwaarde van het vrijeschoolonderwijs	- Basisarrangementen Inspectie - gemiddelde leerwinst en toetsresultaten - Meetbare meerwaarde Kunstzinnig onderwijs middels Pilot kwaliteitsladder - Prestaties in het VO zijn goed en een maat voor de sociale en cognitieve integratie van de leerlingen
Lerende organisatie	- De school streeft naar kwaliteitsverbetering en geeft daarin de bijdrage en ontwikkeling van medewerkers een zichtbare plaats - De organisatie daagt uit tot vernieuwing en ontwikkeling - Scholen zijn professionele organisaties	- Medewerkers hebben inzicht in eigen competenties en leervragen (pop) in relatie tot de vastgestelde schoolontwikkeling - Er is een hoog niveau van werknemerstevredenheid en veiligheid (top 3) - Ziekteverzuim maximaal 6% - Er is een nascholingsbeleid vastgesteld en nascholing vormgegeven. Actieve stimulatie voor deelname.

Prestatiebox

Er zijn rijksmiddelen beschikbaar gesteld onder de noemer van de prestatiebox. Er is besloten deze middelen in te zetten ten behoeve van een aantal specifieke prioriteiten:

- PR/communicatie
- Kwaliteit en processen
- Opbrengsten: kunstzinnig onderwijs, taal, rekenen en hoogbegaafdheid
- Voorkomen en oplossen uitval (HRM)

A4 Schoolbeleid

Conform de jaarplannen zijn er op alle scholen verbetertrajecten ingezet: rekenen of taal, sociale vaardigheden, meer begaafden.

Leerlingaantallen en opbrengsten

	Aantal Leerlingen 1-jan-13	Instroom	Uitstroom	Uitstroom Klas 6	Aantal leerlingen 1-okt-13	Aantal leerlingen 31-dec-13
Rudolf Steiner School Alkmaar	225	45	29	29	235	241
Adriaan Roland Holtschool Bergen	204	45	37	25	209	209
Vrije School Kennemerland Haarlem	383	72	42	26	396	414
De Toermalijn Hillegom	135	58	29	16	156	164
De Meiboom Hoofddorp	53	4	10	6	47	47
De Parcivalschool Hoorn	208	56	45	32	216	223
De Sterrenzanger Oudorp	164	29	32	20	157	161
De Waterlandschool Purmerend	131	28	39	25	113	118
Vrije School Zaanstreek Zaandam	199	33	32	24	199	200
Totaal	1702	308	285	203	1728	1777

	Klas 6	doublure	praktijk	VMBO met LWOO	VMBO BL-KB	VMBO-TL	VMBO-TL/ HAVO	HAVO	HAVO/VWO	VWO	andere school	CITO	M8 toetsen
Rudolf Steiner School Alkmaar	29	0	0	0	1	7	4	4	6	7	0	534	RW 113,3 BL 60,5
Adriaan Roland Holtschool Bergen	25	0	0	0	6	3	0	8	0	8	0	nvt	RW 111,4 BL 59,6
Vrije School Kennemerland Haarlem	26	0	0	0	2	4	0	8	0	12	0	536,5	RW 111,3 BL 57,1
De Toermalijn Hillegom	17	0	0	0	0	3	7	2	3	1	1	538,2	nvt
De Meiboom Hoofddorp	6	3	0	0	1	0	0	1	1	0	0	541	RW 112,5 BL 60
De Parcivalschool Hoorn	32	0	0	0	2	10	0	9	5	6	0	529,9	RW 104,4 BL 55,5
De Sterrenzanger Oudorp	20	0	0	0	4	6	2	2	0	5	1	532	RW 112,3 BL 60,5
De Waterlandschool Purmerend	25	0	0	0	5	3	0	7	2	8	0	nvt	RW 113,7 BL 61,4
Vrije School Zaanstreek Zaandam	24	0	0	2	2	8	0	7	4	1	0	536,4	nvt

De eindresultaten van de scholen worden op verschillende manieren gemeten: Cito Leerlingvolgsysteem, Cito-eindtoets of Drempelonderzoek (678 Kapinga). Om een vergelijkbaar resultaat te krijgen zijn de scores omgerekend (erkende methodiek van de inspectie en COTAN) naar groepsgemiddelde Cito eindscore gecorrigeerd voor niveau en gewichten. Zowel op de Adriaan Roland Holtschool als op de Waterlandschool wordt geen drempelonderzoek of cito-eindtoets afgenomen. Zij verantwoordt door middel van de Cito M-toetsen uit het Leerlingvolgsysteem.

Zorgbeleid

Het zorgbeleid is vooral gericht op het zicht krijgen en houden op de onderwijsbehoefte van de leerlingen. Zowel de leerlingen die extra zorg en aandacht nodig hebben als de leerlingen die bovengemiddeld presteren. Alle scholen hebben een zorgplan, een dyslexieprotocol en een toets kalender. Om goed zicht te krijgen op de opbrengsten is er één leerlingvolgsysteem aangeschaft en vanaf december 2013 zullen de werknemers en directeurs hierin geschoold worden. Tevens zijn de scholen zich middels diverse scholingen aan het voorbereiden op Passend onderwijs. Veelal betreft dit ook een intensieve samenwerking met de samenwerkingsverbanden. Binnen Ithaka wordt er samengewerkt met zes verschillende samenwerkingsverbanden.

Kwaliteitsbeleid

Het kwaliteitsbeleid op de scholen behoeft constante aandacht. WMKPO (Werken met Kwaliteit Primair Onderwijs) is aangeschaft. In 2014 zullen de directeurs geschoold worden om hier goed mee te kunnen werken. Tevens zullen de jaarplannen en schoolplannen volgens een zelfde systeem opgezet gaan worden.

Personeelsbeleid

Ithaka wil zorg dragen voor goed werkgeverschap. We willen een organisatie zijn, waar ruimte is voor ontwikkeling, waar medewerkers zich gezien en uitgedaagd voelen en waar tegelijkertijd kwaliteitseisen worden gesteld. Een organisatie die naast menselijkheid ook helder is in procedures en verwachtingen. Goed personeelsbeleid zien we als voorwaarde voor goed werkgeverschap.

In 2013 is door de personeelsfunctionaris, in samenwerking met de directeuren, een eerste inventarisatie gemaakt en onderzocht wat er op het basale gebied van personeelszaken al ontwikkeld was en wat niet.

Aan de hand van de inventarisatie zijn diverse interventies opgesteld, wat geleid heeft tot de volgende resultaten.

Bereikte resultaten in 2013

- De gesprekkencyclus is vastgesteld.
- Het verzuimprotocol opgesteld/vastgesteld.
- Het werken met het digitaal personeelsdossier is akkoord. Het werken met het digitaal personeelsdossier heeft instemming van de directeuren en de GMR, waardoor dit in 2014 actief gebruikt kan gaan worden.
- Het verzuimplan tot aan 2016 is opgesteld.
- Vier ontslagzaken voldoen aan de instroomtoets, geen uitkeringskosten.
- SMT (Sociaal Medisch Team) ingericht. Per kwartaal overleg met arbo, re-integratieadviseur, drie directeuren en de personeelsfunctionaris.
- Samenwerking Obt, Arbo, stafmedewerkers en bestuur op constructieve wijze tot stand gekomen.
- Werkoverleggen per kwartaal met bestuurder en de afzonderlijke directeuren. Welbevinden, gevoelde werkdruk, verzuim, re-integratie, mogelijke risico's, lopende dossiers.
- Functioneringsgesprekken met directeuren i.v.m. contract voor bepaalde tijd. Afspraken gemaakt en verslag gelegd.
- Functioneringsgesprekken voor overige directeuren ingepland. Iedere directeur heeft Persoonlijk Ontwikkelplan opgesteld en doorgegeven.
- Verzuimgesprekken met zieke directeuren.
- Verzuimgesprekken met aantal zieke medewerkers met complexe dossiers.
- Werving, selectie en aanstellen nieuwe directeur en adjunct directeur.
- ASA, uitzendorganisatie geschil opgelost. Medewerker kosteloos over kunnen nemen.
- Functiehuis. Plan van aanpak opgesteld en offerte VBS.
- Scholing van de interne contactpersonen vastgesteld.
- Advisering directeuren inzake personele vraagstukken.
- Rapportages RvT en opstellen beleidsvoornemens 2014.

Behalve de concrete resultaten is ook gewerkt aan visievorming en het elkaar leren kennen. Met name de tweedaagse in september 2013 heeft een grote bijdrage geleverd aan de positieve verstandhoudingen onder elkaar. We kunnen met zekerheid stellen dat het team van directeuren, de bestuurder en het stafbureau een bevlogen groep mensen is, die op eigentijdse wijze het vrijeschoolonderwijs vorm wil geven. Een team dat ervaart dat Ithaka een belangrijke bijdrage kan leveren aan de ontwikkeling van het vrijeschoolonderwijs. Een stichting met ankers in de antroposofie en tegelijkertijd de ramen open naar de buitenwereld.

In 2013 zijn er 200 personeelsleden bij Stichting Ithaka in dienst, totaal 120 fte en er zijn ongeveer 15 invallers.

Personeelssterkte per functiegroep

naam school	OP				OOP				directie			
	fulltime	parttime	totaal	wtf	fulltime	parttime	totaal	wtf	fulltime	parttime	totaal	wtf
bergen	1	14	15	9,7101	0	7	7	3,0848	1	0	1	1
parcival	0	15	15	12,3249	0	1	1	0,4	1	0	1	1
zaandam	0	13	13	9,789	0	1	1	0,1	1	0	1	1
haarlem n	3	30	33	19,3637	0	16	16	4,7738	1	0	1	1
alkmaar	0	22	22	14,2428	0	7	7	1,6968	1	0	1	1
oudorp	1	15	16	9,8914	0	4	4	1,3374	0	1	1	0,93
hoofddorp	0	6	6	4,4371	0	1	1	0,2506	0	1	1	0,4
purmerend	2	9	11	6,7734	0	2	2	1,1764	0	2	2	1,125
hillegom	1	12	13	7,7911	0	4	4	1,2322	0	1	1	0,9108
ithaka	0	0	0	0	0	4	4	2,207	1	0	1	1
totaal	8	136	144	94,3235	0	47	47	16,259	6	5	11	9,3658
totaal	fulltime	parttime	totaal									
personeel	14	188	202									
wtf			119,9483									

Ziekteverzuim

Het ziekte verzuim van 2013, was gemiddeld 11,47%. Dat is landelijk gezien erg hoog. Het landelijk gemiddelde voor het primair onderwijs ligt tussen de 5 en 6%. De scholen In Hoofddorp, Haarlem Zuid, Hillegom en Hoorn hebben een ziekte verzuim dat rond of onder dit landelijk gemiddelde ligt. De scholen in Oudorp, Zaandam en Purmerend hebben een - boven Ithaka gemiddeld - ziekteverzuim. Reden van het hoge ziekteverzuim ligt in het lang- middel en lang verzuim. De meldingsfrequentie is laag. Ligt rond de 1% (is ook statistisch/ landelijk gezien laag).

De focus voor het terugdringen van verzuim ligt vooral in het eerder anticiperen op mogelijke uitval en zieken actiever re-integreren/adequater interveniëren. De attitude van wat kun je wel ondanks je ziekte of gebrek. I.p.v. ik kan pas weer iets als ik beter ben. Daarnaast ook scherp zijn om de verantwoordelijkheid rondom thuisproblematiek niet bij de werkgever te laten leggen. Gebruik te laten maken van zorgverlof of onbetaald verlof i.p.v. ziek melden.

De groep die een blijvende risicofactor is, zijn de oudere werknemers, die moeite hebben met alle nieuwe ontwikkelingen. Het risico bestaat dat ze steeds verder achter gaan lopen, ontwikkelingen niet bijbenen, zichzelf uitgehold voelen en langzamerhand steeds verder afhaken. Het wordt een uitdaging hoe we deze mensen "bij de les" en gemotiveerd kunnen houden. Deze groep beschikt immers ook over een waardevol potentieel. Deze groep medewerkers is idealistisch ingesteld. Relaties, hobby's en sport zijn verwaarloosd, omdat school alles vroeg. De nieuwe ontwikkelingen vragen om een professionelere houding, ook meer (gezonde) afstand. Dat is nog wel een weg. Voor directeurs blijft het belangrijk om vroegtijdig signalen op te vangen of iemand naast het werk ook nog een sociaal leven heeft. Idealisme, passie en opoffering blijken de basis voor burn-out/langdurig ziekte. Aan de hand van de inventarisatie en bevindingen van 2013 is het jaarplan 2014 opgesteld.

Medezeggenschap

Aan elke school is een Medezeggenschapsraad verbonden. De Stichting Vrijescholen Ithaka kent ook een Gemeenschappelijke Medezeggenschapsraad. Elke raad maakt zijn eigen jaarverslag dat via de schoolleiding en op de website van de scholen in te zien is. Hierin verantwoorden zij hun werkzaamheden en geven verslag van de aandachtspunten per school.

Huisvestingsbeleid

De ambitie van de Stichting Vrijescholen Ithaka is gezonde, veilige en energiezuinige scholen, die er goed verzorgd uitzien.

Alle scholen hebben een Meerjaren Onderhouds Planning (MOP) waarmee gewerkt wordt. Doel van deze plannen is het structureel aanpakken van het onderhoud, inzicht hebben in het noodzakelijke onderhoud en de kosten daarvan. De werkzaamheden tot en met 2013 zijn uitgevoerd zoals gepland. Op basis van een goedgekeurde MOP worden door de gemeentes middelen ter beschikking gesteld. In 2013 is de school in Hoofddorp gerenoveerd. Deze kosten worden door de gemeente Haarlemmermeer vergoed. Op de Adriaan Roland Holtschool is fase 1 van de renovatie gestart.

Deze kosten zijn voor rekening van de Gemeente, hier is een beschikking voor afgegeven. Het dak van de Parcivalschool in Hoorn is voorzien van zonnepanelen. De Gemeente heeft de helft van de aansluitkosten vergoed. Ook in 2014 worden de geplande werkzaamheden nog uitgevoerd. Zo wordt in 2014 de school in Bergen verder gerenoveerd in fase 2. Deze kosten komen ten laste van de gemeente Bergen. Hier is een beschikking voor afgegeven.

De scholen van Stichting Vrijescholen Ithaka zijn verdeeld over acht verschillende gemeenten. Dit maakt het complex om de huisvesting te stroomlijnen vanuit de Stichting. Daarom volgen de directeurs zelf de gemeente overleggen op het gebied van huisvesting. Er is in 2013 een werkgroep huisvesting opgericht vanuit het directeurs overleg, vooruitlopend op de decentralisatie van de huisvesting in 2015.

Stichting Vrijescholen Ithaka ziet de volgende risico's m.b.t. de doordecentralisatie:

- Een kleiner bestuur heeft geen financiële buffer om achterstallig onderhoud te financieren;
- Er is nog onduidelijkheid over de budgetten die bij de gemeentes t.b.v. groot onderhoud zijn gereserveerd en of deze naar de besturen overgeheveld zullen worden;
- Een kleiner bestuur met weinig gebouwen heeft geen mogelijkheid om meerkosten i.v.m. een oud-gebouw te compenseren met minderkosten van een nieuwbouwlocatie.

A5 Financieel Beleid

Analyse financiële situatie

In deze paragraaf wordt de Balans en de staat van Baten en Lasten gepresenteerd.

Balans

Activa	2013	2012
Materiële vaste activa	475.862	407.716
Financiële vaste activa	11.903	17.774
Vorraden	-	1.129
Vorderingen	563.392	713.236
Liquide middelen	1.647.780	1.470.474
Totaal activa	<u>2.698.937</u>	<u>2.610.329</u>
Passiva		
Eigen vermogen	1.333.760	1.183.753
Voorzieningen	431.579	425.990
Kortlopende schulden	933.598	1.000.586
Totaal passiva	<u>2.698.937</u>	<u>2.610.329</u>

Activa

De materiele vaste activa zijn met € 68.146 toegenomen ten opzichte van 2012 door investeringen in inventaris en leermiddelen. De voorraad bestond op 31 december 2012 uit een aantal blokfluiten. Deze zijn in 2013 verkocht aan ouders waardoor op 31 december 2013 geen voorraad meer aanwezig was. De vorderingen zijn afgenomen doordat er eind 2012 een grote post vooruitbetaalde huisvestingskosten van € 220.122 was. Eind 2013 was dit € 58.517. De liquiditeitspositie van Ithaka is versterkt met € 177.306 door het positieve resultaat in 2013.

Passiva

Het eigen vermogen is gestegen met € 150.007 door het positieve resultaat in 2013. De voorzieningen zijn licht gestegen doordat scholen doteren aan de onderhoudsvoorziening. De Vrijeschool Zaanstreek heeft een grote verbouwing achter de rug waardoor daar een groot deel is onttrokken. De kortlopende schulden zijn gedaald doordat er minder crediteuren open stonden op 31 december 2013 dan eind 2012.

Staat van baten en lasten

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
3.1 Rijksbijdragen OCW	7.542.468	8.051.334	7.662.293
3.2 Overige overheidsbijdragen	57.852	38.058	70.814
3.5 Overige baten	661.139	773.749	890.276
Totaal Baten	8.261.459	8.863.141	8.623.383
4.1 Personeelslasten	6.949.240	7.374.803	7.282.466
4.2 Afschrijvingen	103.104	46.604	81.973
4.3 Huisvestingslasten	540.432	603.867	567.517
4.4 Overige lasten	711.658	698.334	1.059.280
Totaal Lasten	8.304.434	8.723.608	8.991.236
Saldo financiële baten en lasten	11.616	10.474	14.631
Exploitatieresultaat	31.359-	150.007	353.222-

Analyse Resultaat

In 2013 was een negatief resultaat begroot van € 31.359. Uiteindelijk is 2013 afgesloten met een positief resultaat van € 150.007. Een verschil van € 181.366 ten opzichte van de begroting. Het resultaat ten opzichte van 2012 is verbeterd met € 496.454. De belangrijkste oorzaken zijn:

De inkomsten van het ministerie zijn gestegen door extra gelden uit het herfstakkoord en extra gelden voor jonge leerkrachten. Daarnaast zijn er groeigelden ontvangen door het stijgende aantal leerlingen.	+ € 389.041
De overige overheidsbijdragen zijn gedaald door een daling van de gemeentelijke bijdragen voor bijvoorbeeld 1 ^e inrichting.	- € 32.673
De overige baten zijn afgenomen door een daling van de ouderbijdragen, daling van de verhuuropbrengsten en een afname van de overige baten. De gelden van het samenwerkingsverband zijn licht toegenomen.	- € 116.527
De personele lasten zijn gestegen door een stijging van het aantal leerlingen, uitbreiding van klassen.	- € 92.337
De afschrijvingen zijn gedaald, doordat de afschrijvingstermijnen gewijzigd zijn ten opzichte van 2012.	+ € 35.369
De huisvestingslasten zijn gestegen door een verhoging van de dotatie onderhoudsvoorzieningen. De energiekosten zijn gestegen. De huurkosten en het klein onderhoud zijn gedaald.	- € 36.350
De overige instellingslasten zijn ten opzichte van 2012 flink gedaald door efficiënte inkoop en beheersing van de kosten. Het contract met het administratiekantoor (Onderwijsbureau Twente) leverde een besparing op van € 90.000. Daarnaast zijn de verbruiksmaterialen onderwijs met € 40.000 afgenomen. De resterende besparing komt doordat er in 2012 eenmalig 'diverse bestuurskosten' zijn gemaakt, en bij een verbouwing extra hoge beheerslasten zijn geweest. Deze kosten waren ook eenmalig en derhalve onder overige beheerslasten gepresenteerd.	+ € 360.946
De financiële baten zijn iets afgenomen, terwijl de financiële lasten zijn toegenomen.	- € 4.157

Continuïteitsparagraaf

Kengetallen

	2013	2014 *	2015 *	2016 *
Personele bezetting				
- Directie	9,11	9,11	9,11	9,11
- OP	86,19	88,00	89,00	90,00
- OOP	14,50	15,00	15,50	15,50
Leerlingentelling per 1 oktober	1.728	1.789	1.830	1.833

* Prognoses

Meerjarenbegroting (de cijfers van 2013 zijn op basis van de realisatie)

Balans

Activa	2013	2014	2015	2016
Vaste activa				
- Materiële vaste activa	475.862	578.573	593.631	551.957
- Financiële vaste activa	11.903	11.903	11.903	11.903
Totaal vaste activa	487.765	590.476	605.534	563.860
Vlottende activa	2.211.172	2.222.778	2.369.936	2.575.223
Totaal activa	2.698.937	2.813.254	2.975.470	3.139.083
Passiva				
Eigen vermogen				
- Algemene reserve	1.475.149	1.599.640	1.761.856	1.925.469
- Bestemmingsreserve publiek	-152.600	-152.600	-152.600	-152.600
Totaal eigen vermogen	1.322.549	1.447.040	1.609.256	1.772.869
Voorzieningen	442.790	442.790	442.790	442.790
Kortlopende schulden	933.598	923.424	923.424	923.424
Totaal passiva	2.698.937	2.813.254	2.975.470	3.139.083

Raming van baten en lasten

Baten	2013	2014	2015	2016
Rijksbijdragen	8.051.334	7.899.790	8.009.143	8.206.853
Overige overheidsbijdragen en subsidies	38.058	40.000	40.000	40.000
Overige baten	773.749	823.119	830.775	832.543
Totale baten	8.863.141	8.762.909	8.879.918	9.079.396
Lasten				
Personeelslasten	7.374.803	7.368.715	7.428.767	7.571.570
Afschrijvingen	46.604	58.289	70.441	72.174
Huisvestingslasten	603.867	550.809	547.459	556.034
Overige lasten	698.334	666.805	692.284	722.187
Totaal lasten	8.723.608	8.644.618	8.738.951	8.921.965
Saldo baten en lasten	10.474	6.200	6.191	6.182
Totaal resultaat	150.007	124.491	147.158	163.613

In de leerlingenprognose en de meerjarenbegroting is de toetreding van de Rudolf Steinerschool Haarlem per 1 januari niet meegenomen. Dit om de vergelijkbaarheid met de realisatie van eerdere jaren te waarborgen.

De begrotingen van 2014, 2015 en 2016 laten een positief resultaat zien. Door het verwachte toenemende leerlingenaantal stijgen de rijksbijdragen de komende jaren. Echter, in 2014 staan minder baten begroot dan in 2013. Dit komt doordat in 2013 de rijksbijdragen eenmalig zijn verhoogd door de gelden uit het herfstakkoord. Daarnaast wordt in 2014 het passend onderwijs ingevoerd. Dit betekent dat lgf gelden niet direct vanuit het ministerie betaald worden aan de schoolbesturen, maar via een samenwerkingsverband. De overige baten zullen naar verwachting licht oplopen door het stijgende leerlingenaantal. Meer leerlingen betekent meer ouderbijdragen.

De begrote personeelslasten nemen in 2014 af, ondanks een stijgend leerlingenaantal. Dit komt door natuurlijk verloop van personeel. Een aantal oudere leerkrachten gaat met pensioen, waardoor er ruimte ontstaat voor jonge leerkrachten. Een gevolg hiervan is dat de kosten zullen dalen. Daarnaast kan er met de huidige bezetting een deel van de leerlingentoeename worden opgevangen waardoor in 2014 nog niet veel personeel aangetrokken hoeft te worden. De verwachting is dat de loonkosten in 2015 en 2016 wel toe gaan nemen. Dit is in lijn met de stijging van de baten.

De huisvestingslasten nemen licht af de komende jaren, dit is het gevolg van een behoudend financieel beleid. De overige lasten nemen naar verwachting in 2014 licht af, waarna ze in de jaren erop in lijn met het leerlingenaantal zullen stijgen.

Het saldo financiële baten en lasten is conservatief begroot voor de komende jaren.

Treasuryverslag

Op 1 januari 2010 is de 'regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2010' van kracht geworden. De kern hiervan is dat de beschikbaar gestelde publieke gelden risicomijdend dienen te worden belegd en beleend. Voor de Stichting Ithaka betekent dit dat alle bank- en spaartegoeden vrij opneembaar en verdeeld zijn over de ING, de Rabobank en de Triodosbank. Het streven is een optimaal resultaat te behalen door middel van risicoloos beheer. Dit betekent dat het deel van de liquide middelen, waarvan wordt verwacht dat het niet beschikbaar hoeft te zijn, op een spaarrekening met een zo gunstig mogelijke rente wordt gezet. Er staan nog een paar certificaten open bij de Triodos bank. De doelstelling is om deze de komende jaren af te bouwen zodat er geen geld meer is ondergebracht in beleggingen.

Alle inkomsten van het ministerie worden gestort op de 'algemene' Ithaka rekening. Het saldo boven € 500.000 wordt automatisch overgemaakt naar de spaarrekening. Daarnaast heeft iedere aangesloten school 1 of meerdere bankrekeningen voor ouderbijdrage, boodschappen, etc., volgens bijgaand overzicht. Het aantal bankrekeningen zal in 2014 teruggedrongen worden tot maximaal 2 rekeningen per school. Dit zal een besparing opleveren in bankkosten, en tevens de administratie overzichtelijker en efficiënter maken.

Risicomanagement

Onder risico's verstaan we onvoorspelbare risico's. Dit zijn risico's met financiële gevolgen die wat betreft frequentie en omvang moeilijk of niet te ramen zijn. Dit kunnen zijn: plotselinge fluctuaties in leerlingenaantallen, veranderend overheidsbeleid, zaken zoals arbeidsconflicten, niet-verhaalbare schade bij brand of falend management en bestuur. De algemene reserve van de stichting moet toereikend zijn om dergelijke risico's op te kunnen vangen. De financiële kengetallen weerstandsvermogen en bufferliquiditeit geven aan of de algemene reserve hoog genoeg is.

De voorspelbare risico's zoals afwijkingen van de bekostigingsuitgangspunten, leerlingenaantallen en voorspelbare lasten zoals bapo worden zo goed mogelijk begroot.

De risico's worden tweejaarlijks geïnventariseerd via de risicoanalyse. Bovendien bevat elk beleidsplan een risicoparagraaf en begroting waarin de risico's en beheersmaatregelen worden benoemd. Bij het uitvoeren van het beleidsplan worden de beheersmaatregelen meegenomen. Vervolgens is de voortgang van het beleid met de beheersmaatregelen te volgen via de managementrapportage en uiteindelijk in de evaluatie en verantwoording.

In de tweejaarlijkse risicoanalyse worden de risico's niet alleen geïnventariseerd maar ook gekwantificeerd. Dit leidt tot een risicoprofiel van Ithaka uitgedrukt in een percentage van de totale baten. De risicoanalyse wordt 1 juni 2014 geactualiseerd. We gaan nu uit van een risicoprofiel van 8 %. Het risicoprofiel wordt nader uitgewerkt op de factoren personeel, onderhoud en leerlingenaantallen.

In control statement (verantwoordingsverklaring) rekening houdend met de beperkingen die noodzakelijkerwijs verbonden zijn aan alle interne beheersingssystemen, geven de interne beheers- en controlesystemen van onze scholen ons een redelijke mate van zekerheid dat de kwantitatieve en kwalitatieve verslaglegging geen onjuistheden van materieel belang bevat en dat dit systeem in 2013 naar behoren heeft gewerkt. De uit de verschillende rapportages voortgekomen bevindingen, aanbevelingen en maatregelen zijn besproken in de Raad van Toezicht, met de directeuren en noodzakelijkerwijs met andere geledingen binnen de school.

Per 1-1-2014 treedt de Rudolf Steinerschool Haarlem toe tot Stichting Vrijescholen Ithaka. Deze school heeft een groeiend leerlingenaantal en een positief eigen vermogen. Stichting Vrijescholen Ithaka ziet op dit moment geen risico's voor de toekomst met betrekking tot deze school.

Bezoldiging bestuurders

De leden van de Raad van toezicht ontvangen een vergoeding van € 2070,- per jaar. De voorzitter van de Raad van Toezicht ontvangt een vergoeding van € 4140,- per jaar conform de richtlijnen van de VTOI (Vereniging Toezichthouders van Onderwijs Instellingen). De bestuurder is in dienst en ontvangt conform de verlengde CAO-PO 2009 een salaris in schaal OOP 14.

Ouderbijdragen

De besteding van de ouderbijdragen wordt jaarlijks met de Medezeggenschapsraden besproken, de ouders stemmen in met de besteding ervan. Van de ouderbijdragen worden die dingen betaald die ons onderwijs verfraaien en het onderwijs ondersteunen. Een groot gedeelte wordt besteed aan personele kosten: pianobegeleiding bij de euritmie, salariskosten voor euritmie, administratie op de scholen en lesgeven in kleinere groepen. Daarnaast wordt de ouderbijdrage besteed aan culturele vorming, schooluitjes en vrijeschool materialen. Het budget voor personele kosten wordt in de toekomst gelimiteerd: In de komende jaren zal dit maximaal 30% van de totale ouderbijdragen mogen bedragen.

De besteding in 2013 in euro's

omchrijving	bedrag					
extra personeelskosten eigen rekening	338444					
verbruiksmaterialen onderwijs	85000					
schoolse activiteiten	22000					
buitenschoolse activiteiten	19000					
contributies	34500					
kosten TSO/BSO	5300					
Uitgaven totaal	504244					
personeelskosten eigen rekening betreft:	euritmie					
	kleinere klassen handvaardigheid/handwerken					
	begeleiding euritmie					
	administratie					
contributies betreft:	vereniging van vrijescholen VVS					
	verenigde bijzondere scholen VBS					

A6 Verslag van de Raad van Toezicht

Inleiding

De Raad van Toezicht van Stichting Vrijescholen Ithaka bestaat uit zes onafhankelijke leden die zonder last of ruggenspraak functioneren. De Raad van Toezicht houdt integraal toezicht en rekening met de maatschappelijke verantwoordelijkheid. De Raad van Toezicht fungeert als klankbord voor de Voorzitter van het College van Bestuur en staat haar met raad en daad terzijde. Daarbij vervult zij ook de rol van werkgever voor de Voorzitter College van Bestuur. De leden van de Raad van Toezicht hebben een van te voren vastgestelde zittingstermijn van maximaal acht jaar. De Raad kwam in het verslagjaar zes keer bijeen. Eind 2013 heeft een van de leden zich teruggetrokken omdat zij, door een nieuwe functie, niet meer in de gelegenheid is om deel te nemen aan toezichthoudende functies in het onderwijs. Binnen de Raad van Toezicht zijn een aantal aandachtsgebieden benoemd zoals Financiën, Kwaliteit Onderwijs, Strategie en Beleid, Remuneratie en Identiteit. Eén van de leden van de Raad wordt voorgedragen door de GMR.

Verslagjaar 2013

In het eerste jaar van de fusie tussen 9 scholen is er hard gewerkt om Stichting Vrijescholen Ithaka in de steigers te zetten. De, per 1 januari 2013, benoemde Voorzitter van het College van Bestuur heeft een bestuursbureau opgezet, het personeelsbeleid en kwaliteitsbeleid opgesteld en geïmplementeerd, managementinformatie opgezet en samen met de directeuren plannen voor de komende jaren verkend. Dit zal in 2014 leiden tot een strategisch plan voor de komende jaren. Al deze punten zijn afgestemd met de Raad van Toezicht.

Daarnaast is door de Raad van Toezicht een toetsingskader Kwaliteit Onderwijs en het Financieel Beleidsplan 2014-2017 besproken.

Ook is gewerkt aan de fusie met De Rudolf Steinerschool in Haarlem waarvoor toestemming aan het Ministerie van Onderwijs moest worden gevraagd en welke is verleend. Daarnaast is een eerste aanzet gemaakt voor het toetsingskader voor de Raad van Toezicht. Dit zal in 2014 worden afgerond.

De Raad van Toezicht heeft kennis genomen van de jaarstukken 2012 die door de oude besturen van de scholen die verbonden zijn aan Stichting Vrijescholen Ithaka zijn opgesteld en vastgesteld. Ook heeft de Raad haar goedkeuring gegeven aan het jaarplan 2014 en de bijbehorende begroting.

De Raad van Toezicht is lid van de Vereniging Toezichthouders in het onderwijs. Hierdoor wordt gebruik gemaakt van de mogelijkheid tot deskundigheidsbevordering, om te netwerken en om advies in te winnen. De Raad van Toezicht ontvangt een vergoeding in lijn met de richtlijnen van de VTOI.

Hoewel het aanvankelijk de bedoeling was om tot een personele unie over te gaan met Stichting Vrijescholen Athena bleek hiervoor geen draagvlak binnen de Raad van Toezicht van Stichting Vrijescholen Athena. Ten aanzien van de werkgeversrol die de Raad van Toezicht hanteert is de bestuurder CAO van toepassing.

Overzicht van de belangrijkste besluiten van de RvT in 2013

1. De Raad van Toezicht stemt in met het benoemen en toewijzen van aandachtsgebieden voor Leden van de Raad van Toezicht.
2. De Raad van Toezicht stemt in met de fusie tussen de Rudolf Steinerschool Haarlem en Stichting Vrijescholen Ithaka.
3. De Raad van Toezicht stelt vast dat een personele unie tussen het bestuur Stichting Vrijeschool Ithaka en bestuur Stichting Vrijeschool Athena niet meer opportuun is.
4. De Raad van Toezicht heeft het managementstatuut, reglement CvB en reglement RvT vastgesteld.
5. De Raad van Toezicht stelt het Kwaliteitskader Onderwijs Stichting Vrijeschool Ithaka vast.
6. De Raad van Toezicht keurt het Financieel Beleidsplan 2014- 2017 goed.
7. De Raad stemt in met het jaarplan 2014 en de daarbij behorende begroting.

De Raad van Toezicht heeft een zelfevaluatie gehouden. Daarin is o.a. afgesproken dat de Raad vooralsnog de ontstane vacature, als gevolg van het vertrek van Els Schram, niet zal invullen. Haar taken worden herverdeeld onder de bestaande leden.

Overzicht Leden Raad van Toezicht in haar aandachtgebieden

Naam:	Functie:	Aandachtsgebied:
-------	----------	------------------

Douwe Lodewijk	Voorzitter	Remuneratie
Henk Wokke	Vicevoorzitter	Financiën. Strategie en Beleid
Ans Gottenbos	Lid	Kwaliteit onderwijs, Strategie en Beleid
Christel Portegies	Lid	Financiën
Els Schram	Lid	Kwaliteit Onderwijs, Identiteit, GMR
Nicolaas de Schrijver	Lid	Identiteit, Remuneratie

Naam:	Hoofdfunctie	Nevenfuncties
-------	--------------	---------------

Douwe Lodewijk	Partner Claassen, Moolenbeek & partners	Vicevoorzitter Stichting Kinderopvang Alkmaar Vicevoorzitter/voorzitter Audit commissie Raad van Toezicht Ceder Groep Lid Raad van Toezicht/Voorzitter Auditcommissie Almeerse Scholen Groep Districtsvoorzitter Amsterdam Nederlands Centrum voor Commissarissen en Directeuren
Christel Portegies	Wethouder en loco- burgemeester Gemeente Castricum	Lid RvT Esdégé-Reigersdaal Vicevoorzitter RvT Stedelijk Museum Alkmaar Bestuurslid WZNH, adviseurs in ruimtelijke kwaliteit Bestuurslid Klimaatverbond Nederland
Henk Wokke	Zelfstandig organisatie- adviseur, Commissaris, Interimmanager en trainer	Lid Raad van Toezicht en voorzitter Audit commissie GGZ Noord-Holland-Noord, Heer- hugowaard Lid Raad van Commissarissen en voorzitter Auditcommissie Wooncompagnie, Hoorn Voorzitter Rekenkamercommissie, gemeente Medemblik – Opmeer
Ans Gottenbos	Intercoach (coach, procesbegeleider)	Lid RvT Stichting Vrijescholen Athena Voorzitter Stichting Leidse Koorprojecten Voorzitter Leids Amateurlust Festival 2015

A7 Organisatie

Inschrijving Kamer van Koophandel

De Stichting Vrijescholen Ithaka is middels een statutaire naamswijziging per 18 december 2012 ingeschreven bij de Kamer van Koophandel voor Amsterdam onder nummer 37097108. De datum van eerste inschrijving betreft 2 juli 2001.

Bestuur

Het bestuur van de Stichting Vrijescholen Ithaka bestaat per 31 december 2013 uit:

Mevr. J. Lemmers	voorzitter
------------------	------------

Raad van Toezicht

De Raad van Toezicht van de Stichting Vrijescholen Ithaka bestaat per 31 december 2013 uit:

Dhr. D. Lodewijk	voorzitter
Mevr. A. Gottenbos	lid
Mevr. C. Portegies	lid
Dhr. N. de Schrijver	lid
Dhr. H. Wokke	lid
Mevr. E. Schram	lid

A8 Kengetallen en grafieken

Aan de hand van de jaarrekening kan een aantal kengetallen en ratio's worden berekend die verder inzicht kunnen geven in de gevolgen van het gevoerde beleid over het boekjaar en waardoor het beeld uit de jaarrekening kan worden verduidelijkt.

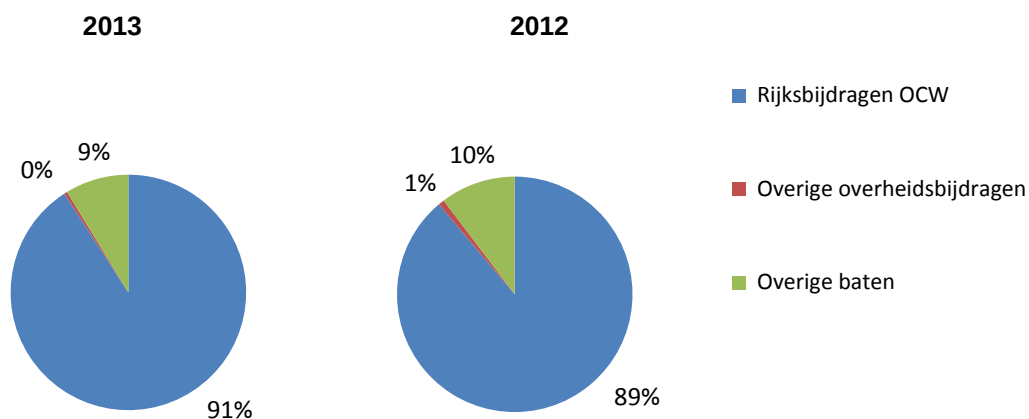
Kengetallen

	2013	2012
<u>Liquiditeit</u>		
Verhouding vlottende activa en kortlopend vreemd vermogen	2,37	2,18
De liquiditeit (current ratio) geeft de verhouding aan in hoeverre op korte termijn aan de betalingsverplichtingen kan worden voldaan.		
<u>Solvabiliteit 1 (exclusief voorzieningen)</u>		
Eigen vermogen in percentage van het totale vermogen	49%	45%
De solvabiliteit geeft de verhouding aan tussen eigen vermogen en vreemd vermogen en verschaft zo inzicht in de financieringsopbouw. Het geeft aan in hoeverre aan de verplichtingen op langere termijn kan worden voldaan.		
<u>Rentabiliteit</u>		
Exploitatieresultaat als percentage van de totale baten	1,69%	-4,09%
De rentabiliteit geeft aan of er sprake is van een positief dan wel een negatief exploitatieresultaat. Als de rentabiliteit groter is dan nul, zijn er minder lasten dan er baten zijn.		
<u>Weerstandsvermogen</u>		
Eigen vermogen minus materiële vaste activa als percentage van de Rijksbijdragen OCW	11%	10%
Het weerstandsvermogen geeft de verhouding aan tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen OCW. Het geeft inzicht in het financiële vermogen om exploitatietegenvallers met reserves op te vangen.		
<u>Eigen vermogen / baten (incl. financiële baten)</u>	15%	14%
<u>Aantal FTE's per 31 december</u>	110	111
<u>Salarislasten per FTE</u>	€ 61.631	€ 60.489
<u>Personeelslasten per FTE</u>	€ 67.165	€ 65.727

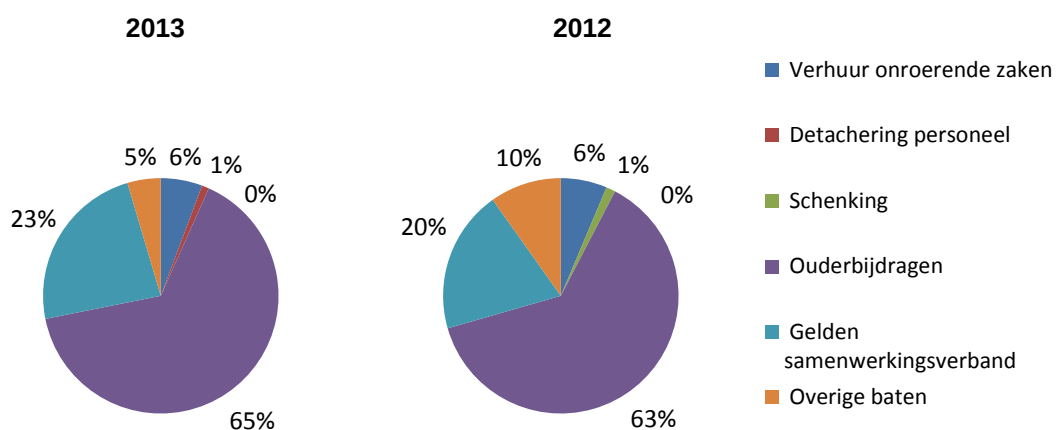
	<u>2013</u>	<u>2012</u>
<u>Kapitalisatiefactor</u> Totale vermogen minus gebouwen en terreinen als percentage van de totale baten	30%	30%
Het geeft aan of onderwijsinstellingen een deel van het kapitaal niet of inefficiënt benutten voor de vervulling van hun taken.		
<u>Financieringsfunctie</u> Financieringsbehoefte keer cumulatieve aanschafwaarde overige materiële vaste activa als percentage van de totale baten inclusief rentebaten	5%	5%
Betreft de financiële middelen die moeten worden aangehouden om de materiële vaste activa (niet zijnde gebouwen en terreinen) te kunnen vervangen. Uitgedrukt in een percentage van de totale baten inclusief rente.		
<u>Transactiefunctie</u> Kortlopende schulden als percentage van de totale baten inclusief rentebaten	11%	12%
De middelen die moeten worden aan gehouden om de kortlopende schulden te vodoen.		
<u>Financiële buffer</u> Kapitalisatiefactor -/- transactiefunctie -/- financieringsfunctie	14%	13%
Dit zijn de middelen die moeten worden aangehouden om bijvoorbeeld de volgende risico's op te vangen: - fluctuaties in leerlingenaantallen - financiële gevolgen van arbeidsconflicten - instabiliteit in de bekostiging - onvolledige indexatie van de bekostiging		

Grafieken

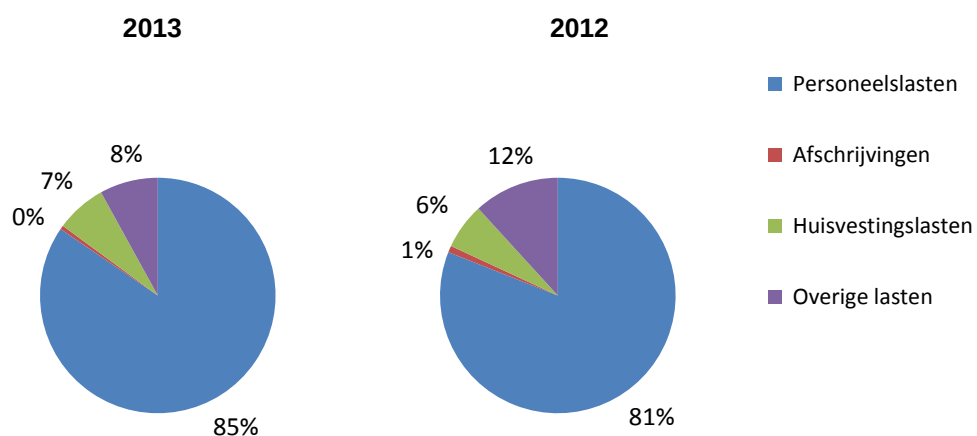
Samenstelling baten exclusief financiële baten

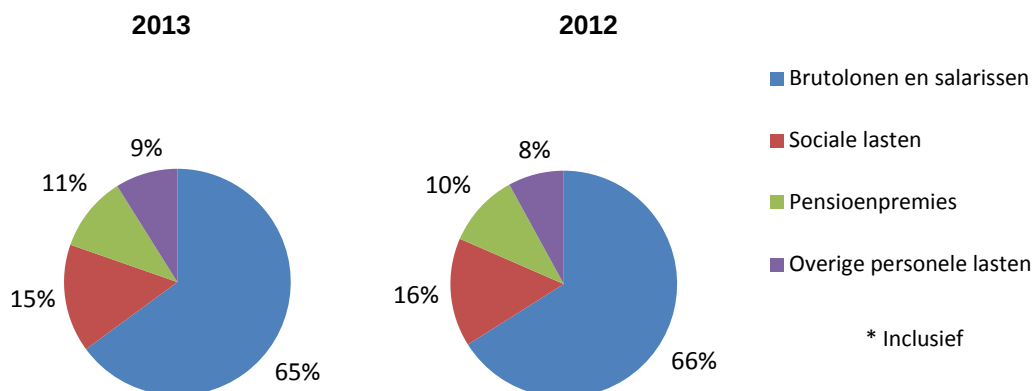
Samenstelling overige baten

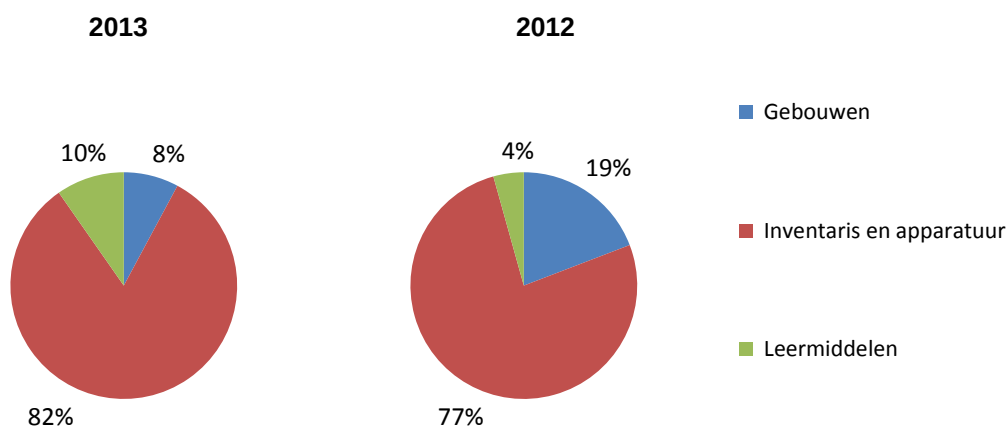
Samenstelling lasten exclusief financiële lasten

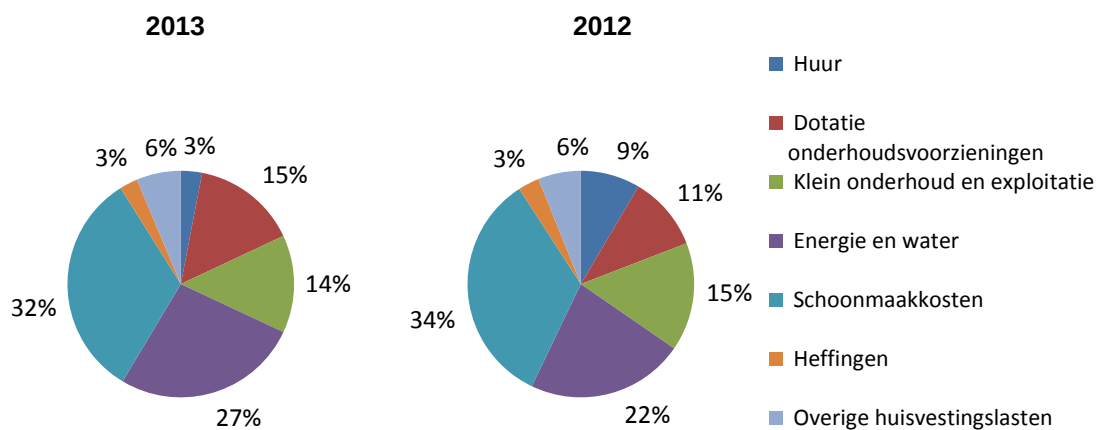
Samenstelling personele lasten

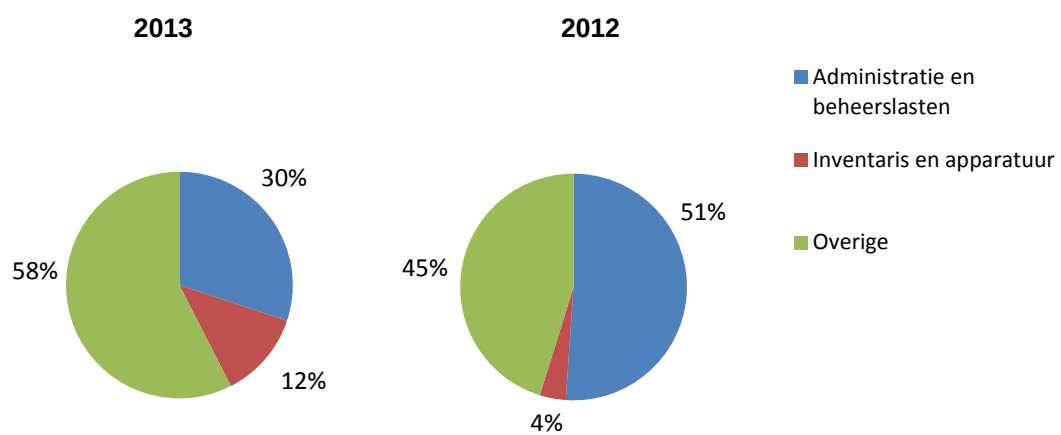
Samenstelling afschrijvingen

Samenstelling huisvestingslasten

Samenstelling overige lasten

Commissie Don:

De commissie Vermogensbeheer Onderwijsinstellingen (commissie Don) heeft het kader voorgeschreven van waaruit de financiële positie van school(besturen) in o.a. het primair onderwijs wordt beoordeeld.

In de onderstaande tabellen wordt aangegeven hoe op basis van dit beoordelingskader de financiële positie van Stichting Vrijescholen Ithaka over 2012 en 2013 kan worden beoordeeld.

Het aangereikte beoordelingskader bevat kengetallen en signaleringsgrenzen ingedeeld naar vermogensbeheer en budgetbeheer.

Bij vermogensbeheer gaat het om de vraag of het bestuur het beschikbare kapitaal optimaal heeft ingezet voor onderwijs.

Bij budgetbeheer gaat het om de capaciteit van het bestuur om tegenvallers op de korte of middellange termijn op te vangen.

De commissie Don stelt dat de beoordeling van de financiële positie gecombineerd moet worden met het kijken naar specifieke omstandigheden en risico's. Pas dan kunnen daadwerkelijk conclusies worden getrokken.

Behalve voor het bestuur is het beoordelingskader ook bedoeld voor (interne)toezichthouders, medezeggenschapsorganen en inspectie.

Het beoordelingskader ziet er voor 2012 en 2013 als volgt uit:

I Vermogensbeheer

Kengetal	Onder-grens	Boven-grens	Stichting Vrijescholen Ithaka	
			2012	2013
a. Solvabiliteit 2: (Eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal	30%	Geen	61,67%	65,41%
b. Kapitalisatiefactor: (Balanstotaal -/- gebouwen en terreinen) / totale baten (inclusief rentebaten)	Geen	35-60% ¹	29,66%	29,78%
De signaleringswaarde voor de kapitalisatiefactor, rekening houdend met de grootte van Stichting Vrijescholen Ithaka is:			<35%	<35%
c. Financieringsfunctie: Financieringsbehoefte x cumulatieve aanschafwaarde van overige materiële vaste activa / totale baten incl. rentebaten	n.v.t.	n.v.t.	4,94%	5,45%
d. Transactiefunctie: Kortlopende schulden / totale baten incl. rentebaten	n.v.t.	n.v.t.	11,58%	10,51%
e. Financiële buffer: Kapitalisatiefactor -/- transactiefunctie -/- financieringsfunctie	Geen	5-10% ²	13,14%	13,81%

1.

Voor (school)besturen zonder gebouwen en terreinen op de balans, adviseert de commissie een bovengrens aan de kapitalisatiefactor van 35% voor grote besturen en 60% voor kleine besturen. Gelet op de totale baten van Stichting Vrijescholen Ithaka is sprake van een groot bestuur.

2.

Voor schoolbesturen wordt een bovengrens van 5% voor grote besturen en 10% voor kleine besturen gehanteerd. De signaleringswaarde voor de financiële buffer, rekening houdend met de grootte van Stichting Vrijescholen Ithaka, is 5%.

II Budgetbeheer

Kengetal	Onder- grens	Boven- grens	Stichting Vrijescholen Ithaka	
			2012	2013
a. Liquiditeit: Current ratio (vlottende activa/vlottende passiva)	0,5	1,5	2,18	2,37
b. Rentabiliteit: Exploitatieresultaat / totale baten	0%	5%	-4,09%	1,69%

De onder- en bovengrenzen voor de kengetallen moeten worden gezien als signaleringswaarden. Deze zijn ontleend aan het rapport van de Commissie Don.

A9 Instellingsgegevens

Algemene gegevens

Bestuursnummer : 41296
Naam instelling : Stichting Vrijescholen Ithaka

Postadres : Postbus 92, 2050 AB, Overveen
Adres : Wouwermanstraat 49 a
Postcode : 2023 XD
Plaats : Haarlem
Telefoon : 023-5272550
E-mailadres : Finance@vsithaka.nl
Website : www.vsithaka.nl

Contactpersoon : Mevrouw C. Piepers
Telefoon : 023-5272550
E-mailadres : Finance@vsithaka.nl

BRIN-nummer

04NH : Bergense Vrije School
06QZ : Westfriese Vrijeschool Parcival
06RD : Vrijeschool Zaanstreek
09DF : Vrijeschool Kennemerland
09NN : Rudolf Steinderschool Alkmaar
10IB : Vrijeschool de Sterrenzanger
23VP : De Meiboom
24RA : Waterlandschool
24RB : De Toermalijn

41296 : Stichting Vrijescholen Ithaka

Stichting Vrijescholen Ithaka
Jaarrekening 2013

B Jaarrekening 2013

B1 Grondslagen

Algemeen

De grondslagen voor de jaarrekening zijn gebaseerd op het Burgerlijk Wetboek (Boek 2 Titel 9) en de Richtlijn Jaarverslaggeving 660 'Onderwijsinstellingen'. Indien niet anders is vermeld, worden activa en passiva gewaardeerd tegen nominale waarde.

Baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop deze betrekking hebben. Tenzij anders vermeld betreffen alle gepresenteerde bedragen euro's (€).

Grondslagen voor de waardering van activa en passiva

Materiële vaste activa

De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs, verminderd met de cumulatieve afschrijvingen. De afschrijvingen worden gebaseerd op de verwachte economische levensduur en worden berekend op basis van een vast percentage van de verkrijgingsprijs, rekening houdend met een eventuele restwaarde. Er wordt afgeschreven vanaf het moment van ingebruikname van het materieel vast actief. De gehanteerde activeringsgrens bedraagt € 500.

Schattingswijziging

Per 1 januari 2013 heeft een schattingswijziging plaatsgevonden aangaande de economische levensduur van diverse categorieën materiële vaste activa. De nieuwe afschrijvingspercentages zijn in de toelichting op betreffende balanspost vermeld. De schattingswijziging heeft een verlaging van de jaarlijkse afschrijvingslast van circa € 35.000 tot gevolg.

Vorderingen

De vorderingen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde, onder aftrek van de noodzakelijk geachte voorziening voor het risico van oninbaarheid. Deze voorzieningen worden bepaald op basis van individuele beoordeling van vorderingen.

Effecten

De effecten (obligaties) worden gewaardeerd tegen actuele waarde.

Liquide middelen

De liquide middelen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde. Tenzij anders vermeld, staan deze vrij ter beschikking.

Algemene Reserve

Deze post betreft de niet-gebonden reserve die voortkomt uit de door (semi-)overheidsinstellingen gefinancierde activiteiten.

Bestemmingsreserves

Hieronder zijn opgenomen de reserves die bedoeld zijn voor specifieke toekomstige uitgaven die uit de huidige beschikbare middelen gedekt moeten worden, waarbij om die reden door het bestuur een beperkte bestedingsmogelijkheid is aangebracht.

Voorzieningen

Tenzij anders aangegeven, worden voorzieningen opgenomen tegen de nominale waarde en worden gevormd voor concrete of specifieke risico's en verplichtingen, die op de balansdatum bestaan en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.

Voorziening Jubilea

Deze voorziening is gevormd ter dekking van in de toekomst, conform de CAO-bepalingen, uit te keren bedragen als gevolg van dienstjubilea. In de berekeningen is rekening gehouden met een verwachte blijfkans van medewerkers en is gerekend met een contante waarde.

Pensioenen

De onderwijsinstelling is aangesloten bij het bedrijfspensioenfonds ABP. De premies worden verantwoord als personeelskosten zodra deze verschuldigd zijn. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa. Nog niet betaalde premies worden als verplichting in de balans opgenomen. Voor bestaande verplichtingen (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder wordt, indien van toepassing, een voorziening opgenomen. Informatie over eventuele verplichtingen per ultimo boekjaar (anders dan de te betalen premies) jegens de pensioenuitvoerder is niet beschikbaar.

Voorziening Sparen ADV

Deze voorziening is gevormd ter dekking van (mogelijke) aanwending van de door het personeel opgebouwde spaarverlof-rechten.

Onderhoudsvoorziening

Deze voorziening wordt gevormd ter dekking van groot planmatig onderhoud. Dagelijks onderhoud wordt rechtstreeks ten laste van de exploitatierekening gebracht. De meerjarenonderhoudsvoorziening is gevormd op basis van eigen dotaties en verminderd met uitgaven voor groot onderhoud.

Grondslagen voor de exploitatierekening

Baten

Onder baten wordt verstaan de van overheidswege ontvangen (normatieve) bijdragen OCW, overige OCW subsidies en (gemeentelijke) overheidsbijdragen, alsmede de van derden ontvangen bijdragen. De baten worden toegerekend aan het boekjaar waarop deze betrekking hebben.

Lasten

De lasten worden bepaald met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde grondslagen.

Vergelijkende cijfers

De cijfers van 2012 zijn, waar nodig, geherrubriceerd teneinde vergelijking met de cijfers van 2013 mogelijk te maken. Tevens zijn omwille van het inzicht de vergelijkende cijfers van alle per 1 januari 2013 gefuseerde scholen in de vergelijkende cijfers 2012 opgenomen.

Grondslagen voor het kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode.

B2 Balans per 31 december 2013

1 Activa	<u>31 december 2013</u>	<u>31 december 2012</u>
1.2 <u>Materiële vaste activa</u>		
1.2.1 Gebouwen en terreinen	54.616	47.274
1.2.2 Inventaris en apparatuur	392.026	338.354
1.2.3 Leermiddelen	<u>29.220</u>	<u>22.088</u>
	475.862	407.716
1.3 <u>Financiële vaste activa</u>		
1.3.3 Overige leningen u/g	6.357	12.500
1.3.6 Effecten	<u>5.546</u>	<u>5.274</u>
	11.903	17.774
1.4 <u>Vorraden</u>		
1.4.1 Gebruiksgoederen	<u>-</u>	<u>1.129</u>
	-	1.129
1.5 <u>Vorderingen</u>		
1.5.2 Ministerie van OCW	324.877	347.097
1.5.7 Overige vorderingen	138.079	41.131
1.5.8 Overlopende activa	<u>100.436</u>	<u>325.008</u>
	563.392	713.236
1.7 <u>Liquide middelen</u>		
1.7.1 Kassen	1.050	678
1.7.2 Banken	1.646.730	1.440.277
1.7.3 Deposito's kort	<u>-</u>	<u>29.519</u>
	1.647.780	1.470.474
Totaal Activa	<u>2.698.937</u>	<u>2.610.329</u>

B2 Balans per 31 december 2013

2	Passiva	<u>31 december 2013</u>		<u>31 december 2012</u>	
2.1	<u>Eigen vermogen</u>				
2.1.1	Algemene Reserve	<u>1.333.760</u>	1.333.760	<u>1.183.753</u>	1.183.753
2.2	<u>Voorzieningen</u>				
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	68.076		73.210	
2.2.2	Voorziening Spaarverlof	20.744		31.955	
2.2.3	Onderhoudsvoorziening	<u>342.759</u>	431.579	<u>320.825</u>	425.990
2.4	<u>Kortlopende schulden</u>				
2.4.3	Crediteuren	197.203		266.333	
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	297.514		283.022	
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	104.234		116.436	
2.4.9	Overige kortlopende schulden	13.499		4.163	
2.4.10	Overlopende passiva	<u>321.148</u>	933.598	<u>330.632</u>	1.000.586
Totaal Passiva			<u><u>2.698.937</u></u>		<u><u>2.610.329</u></u>

B3 Exploitatierekening over 2013

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
3 Baten			
3.1 Rijksbijdragen OCW	7.542.468	8.051.334	7.662.293
3.2 Overige overheidsbijdragen	57.852	38.058	70.814
3.5 Overige baten	661.139	773.749	890.276
Totaal Baten	8.261.459	8.863.141	8.623.383
4 Lasten			
4.1 Personeelslasten	6.949.240	7.374.803	7.282.466
4.2 Afschrijvingen	103.104	46.604	81.973
4.3 Huisvestingslasten	540.432	603.867	567.517
4.4 Overige lasten	711.658	698.334	1.059.280
Totaal Lasten	8.304.434	8.723.608	8.991.236
Saldo baten en lasten	42.975-	139.533	367.853-
5 Financiële baten en lasten			
5.1 Financiële baten	12.072	16.515	18.857
5.2 Financiële lasten	456	6.041	4.226
Saldo financiële baten en lasten	11.616	10.474	14.631
Exploitatieresultaat	31.359-	150.007	353.222-

B4 Kasstroomoverzicht over 2013

	2013	2012
Kasstroom uit operationele activiteiten		
Exploitatiesaldo	150.007	353.222-
Afschrijvingen	46.604	81.973
Mutaties werkkapitaal		
- Voorraden	1.129	1.364
- Vorderingen	149.844	96.866-
- Effecten	5.871	54-
- Kortlopende schulden	66.988-	146.171-
Mutaties voorzieningen	5.589	45.634
	292.056	467.342-
Kasstroom uit investeringsactiviteiten		
(Des)investeringen materiële vaste activa	114.750-	60.838-
	114.750-	60.838-
Mutatie liquide middelen	177.306	528.180-
Beginstand liquide middelen	1.470.474	1.998.654
Mutatie liquide middelen	177.306	528.180-
Eindstand liquide middelen	<u>1.647.780</u>	<u>1.470.474</u>

B5 Toelichting op de balans per 31 december 2013

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

	Aanschafwaarde per	Afschrijvingen tot en met	Stand per
	31 december 2012	31 december 2012	31 december 2012
1.2.1 <u>Gebouwen en terreinen</u>			
1.2.1.1 Gebouwen/gebouwdelen	229.588	182.314	47.274
1.2.2 <u>Inventaris en apparatuur</u>			
1.2.2.1 Kantoormeubilair	24.285	7.474	16.811
1.2.2.2 Schoolmeubilair	484.025	265.566	218.459
1.2.2.3 Inventaris en apparatuur	96.397	29.496	66.901
1.2.2.4 ICT	135.710	99.527	36.183
1.2.3 <u>Leermiddelen</u>			
1.2.3.1 Leer- hulpmiddelen	36.146	14.058	22.088
Totaal	1.006.151	598.435	407.716

De gehanteerde afschrijvingspercentages zijn:

Gebouwen en terreinen

Gebouwen/gebouwdelen 2,5% - 5%

Inventaris en apparatuur

Kantoormeubilair 5,00%

Schoolmeubilair 5,00%

Inventaris en apparatuur 10,00%

ICT 20,00%

Leermiddelen

Leer- hulpmiddelen 12,50%

Mutaties 2013				Aanschafwaarde per	Afschrijvingen tot en met	Stand per
Investeringen	Aanschafwaarde des- investeringen	Afschrijvingen des- investeringen	Afschrijvingen	31 december 2013	31 december 2013	31 december 2013
11.000	-	-	3.658	240.588	185.972	54.616
14.507	-	-	1.374	38.792	8.849	29.943
15.341	-	-	14.635	499.366	280.201	219.165
16.462	-	-	7.969	112.860	37.640	75.220
45.784	-	-	14.445	181.494	113.796	67.698
11.656	-	-	4.523	47.802	18.582	29.220
114.750	-	-	46.604	1.120.902	645.040	475.862

1.3 Financiële vaste activa

	Stand per 31 december 2012	Mutaties 2013		Stand per 31 december 2013
		Verstrekte leningen	Aflossingen	
1.3.3 Overige leningen u/g	12.500	-	6.143	6.357

	Stand per 31 december 2012	Mutaties 2013		Stand per 31 december 2013
		Mutaties bij	Mutaties af	
1.3.6 Effecten	5.274	272	-	5.546
	5.274	272	-	5.546

De effecten (obligaties) worden gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs.
De beurswaarde van de effecten (obligaties) bedraagt per 31 december 2013 € 5.546.

1.4 Voorraden

	31 december 2013	31 december 2012
Voorraad leermiddelen	-	1.129

1.5 Vorderingen

	31 december 2013		31 december 2012
Teveel ontvangen rugzakgelden	13.337-	31.819-	
Te vorderen Lumpsum	389.328	378.314	
Bekostiging jonge leekrachten	51.114-	-	
Te vorderen P&A	-	602	
1.5.2 Ministerie van OCW	324.877		347.097
Nog te ontvangen Vervangingsfonds	92.340	41.131	
Belastingdienst wao/wia 2013	32.490	-	
Overige	13.249	-	
1.5.7 Overige vorderingen	138.079		41.131
Overlopende activa	27.576	62.218	
Rekening courant RSH	-	28.884	
Vooruitbetaalde kosten	14.343	13.784	
Vooruitbetaalde huisvestingskosten	58.517	220.122	
1.5.8 Overlopende activa	100.436		325.008
	563.392		713.236

1.7 Liquide middelen

	31 december 2013	31 december 2012
1.7.1 Kassen	1.050	678
1.7.2 Banken	1.646.730	1.440.277
1.7.3 Deposito's kort	-	29.519
	1.647.780	1.470.474

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

	Stand per 31 december 2012	Mutaties 2013		Stand per 31 december 2013
		Bestemming resultaat	Overige mutaties	
2.1.1 Algemene reserve	1.183.753	150.007	-	1.333.760
	1.183.753	150.007	-	1.333.760

2.2 Voorzieningen

	Stand per 31 december 2012	Mutaties 2013			Stand per 31 december 2013
		Dotaties	Onttrekkingen	Vrijval	
2.2.1 Personeelsvoorzieningen					
Voorziening Jubilea	73.210	-	-	5.134	68.076
2.2.2 Voorziening Spaarverlof	31.955	2.154	13.365	-	20.744
2.2.3 Overige voorzieningen					
Onderhoudsvoorziening	320.825	90.449	68.515	-	342.759
	425.990	92.603	81.880	5.134	431.579

	Onderverdeling saldo per 31 december 2013		Stand per 31 december 2013
	< 1 jaar	> 1 jaar	
2.2.1 Personeelsvoorzieningen			
Voorziening Jubilea	7.686	60.390	68.076
2.2.2 Voorziening Spaarverlof	-	20.744	20.744
2.2.3 Overige voorzieningen			-
Onderhoudsvoorziening	90.449	252.310	342.759
	98.135	333.444	431.579

2.4 Kortlopende schulden

		31 december 2013	31 december 2012
2.4.3	Crediteuren	197.203	266.333
	Afdr / inh loonheffing	272.275	283.022
	Afdr / inh Vervangingsfonds	23.745	-
	Afdr / inh Proteq	1.494	-
2.4.7	Belastingen en premies soc.verz.	297.514	283.022
	Afdr / inh ABP	85.932	116.436
	Afdr / inh FPU	18.302	-
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	104.234	116.436
	Netto salarissen	13.257	4.163
	Overige kortlopende schulden	242	-
2.4.9	Overige kortlopende schulden	13.499	4.163
	Overlopende passiva	28.896	97.268
	Te betalen vakantie-uitkering	235.484	233.364
	Vervangingsfonds malus	56.768	-
2.4.10	Overlopende passiva	321.148	330.632
		<u>933.598</u>	<u>1.000.586</u>

B6 Niet in de balans opgenomen verplichtingen (passief)/niet uit de balans blijvende rechten (actief)

1. Kopieercontracten

De volgende scholen hebben een huurovereenkomst inzake kopieermachines:

1. Kopieercontract Rudolf Steinerschool Alkmaar – einddatum 2014
2. Kopieercontract Adriaan Roland Holtschool Bergen - einddatum 2016
3. Kopieercontract de Sterrenzanger Oudorp – einddatum 2016
4. Kopieercontract Parcivalschool Hoorn – einddatum 2018
5. Kopieercontract De Toermalijn Hillegom – einddatum 2014
6. Kopieercontract Vrije School Zaanstreek Zaandam – einddatum 2016
7. Kopieercontract De Waterlandschool Purmerend – einddatum 2019
8. Kopieercontract Vrije School Kennemerland Haarlem – einddatum 2018
9. Kopieercontract De Meiboom Hoofddorp – einddatum 2018

2. Rechtzaak

De Toermalijn in Hillegom, en daarmee Stichting Vrijescholen Ithaka, is verwikkeld in een rechtzaak met een aannemer. De aannemer heeft een eis bij de rechtbank neergelegd van € 53.795,15. Stichting Vrijescholen Ithaka heeft een tegenvordering van € 50.000 ingediend wegens gebreken bij de oplevering.

B7 Toelichting op de exploitatierekening over 2013 met vergelijkende cijfers 2012

3 Baten

3.1 Rijksbijdragen OCW

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
3.1.1 Normatieve rijksbijdragen OCW	7.111.480	7.629.481	7.184.053
3.1.2 Overige subsidies OCW*	430.988	421.853	478.240
	<u>7.542.468</u>	<u>8.051.334</u>	<u>7.662.293</u>
* Specificatie Overige subsidies OCW			
Niet geormerkte subsidies	430.988	262.566	361.741
Prestatiebox	-	159.287	116.499
	<u>430.988</u>	<u>421.853</u>	<u>478.240</u>

3.2 Overige overheidsbijdragen

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
3.2.1 Gemeentelijke bijdragen	57.852	38.058	70.814
	<u>57.852</u>	<u>38.058</u>	<u>70.814</u>

3.5 Overige baten

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
3.5.1 Verhuur onroerende zaken	52.656	44.173	56.570
3.5.2 Detachering personeel	-	7.570	-
3.5.3 Schenking	-	-	11.285
3.5.5 Ouderbijdragen	492.504	504.245	560.232
3.5.6 Overige*	115.979	217.761	262.189
	<u>661.139</u>	<u>773.749</u>	<u>890.276</u>
* Specificatie Overige			
Overige baten	58.091	35.389	87.415
Gelden samenwerkingsverband	57.888	182.372	174.774
	<u>115.979</u>	<u>217.761</u>	<u>262.189</u>

4 Lasten

4.1 Personeelslasten

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
4.1.1 Lonen en salarissen*	6.535.644	7.311.337	7.304.465
4.1.2 Overige personele lasten**	413.596	657.015	580.299
4.1.3 Uitkeringen (-/-)	-	593.549-	602.298-
	<u>6.949.240</u>	<u>7.374.803</u>	<u>7.282.466</u>

* *Specificatie Lonen en salarissen*

Brutolonen en salarissen	4.810.373	5.381.299	5.411.244
Sociale lasten	1.017.209	1.137.938	1.128.860
Pensioenpremies	708.063	792.100	764.361
	<u>6.535.644</u>	<u>7.311.337</u>	<u>7.304.465</u>

** *Specificatie Overige personele lasten*

Reiskosten (woon- werkverkeer)	30.636	25.153	-
Dienstreizen	14.436	18.485	-
Gratificaties	2.004	-	-
Verhuiskosten	-	5.671	-
Loonkosten derden	119.068	424.010	317.277
Dotatie personele voorzieningen	23.712	2.154	8.564-
(Na)scholing	72.996	86.333	78.453
Personeels- en arbeidsmarktbeleid	6.240	23.452	-
Arbo-dienstverlening	44.508	53.275	41.999
Overige	99.996	18.482	151.134
	<u>413.596</u>	<u>657.015</u>	<u>580.299</u>

Er heeft bezoldiging plaatsgevonden conform artikel 383 lid 1 BW. Voor een specificatie van het bedrag zie bijlage C5.

Gemiddeld aantal FTE's

	2013	2012
- Directie	9,11	8,67
- Onderwijzend Personeel	86,19	88,23
- Onderwijs Ondersteunend Personeel	14,50	13,90
	<u>109,80</u>	<u>110,80</u>

4.2 Afschrijvingen

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
4.2.2 Gebouwen	29.988	3.658	15.720
4.2.3 Inventaris en apparatuur	68.112	38.423	62.703
4.2.5 Leermiddelen	5.004	4.523	3.550
	<u>103.104</u>	<u>46.604</u>	<u>81.973</u>

4.3 Huisvestingslasten	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
4.3.1 Huur	51.996	18.286	48.290
4.3.3 Klein onderhoud en exploitatie	45.804	84.333	87.848
4.3.4 Energie en water	128.376	160.628	127.724
4.3.5 Schoonmaakkosten	182.736	196.292	191.474
4.3.6 Heffingen	16.824	15.680	17.309
4.3.7 Dotatie onderhoudsvoorzieningen	90.444	90.449	60.295
4.3.8 Overige huisvestingslasten	24.252	38.199	34.577
	540.432	603.867	567.517
4.4 Overige lasten	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
4.4.1 Administratie en beheerslasten*	252.208	210.063	541.301
4.4.2 Inventaris en apparatuur**	37.692	86.680	39.402
4.4.4 Overige***	421.758	401.591	478.577
	711.658	698.334	1.059.280
<i>* Specificatie administratie en beheerslasten</i>			
Onderwijsbureau/accountantskosten****	116.160	137.063	227.689
Kantoorbenodigdheden	12.300	15.282	12.919
Reis- en verblijfkosten	5.808	6.850	-
Telefoonkosten	14.124	15.127	14.821
Portokosten	6.204	7.340	6.704
Overige beheerslasten	97.612	28.401	279.168
	252.208	210.063	541.301
<i>** Specificatie inventaris en apparatuur</i>			
Inventaris en apparatuur	7.800	13.643	8.264
ICT-verbruikskosten	29.892	73.037	31.138
	37.692	86.680	39.402
<i>*** Specificatie overige</i>			
Wervingskosten	27.396	12.082	71.721
Representatiekosten	14.568	20.630	-
Schoolse activiteiten	24.600	22.037	26.492
Buitenschoolse activiteiten	20.880	19.057	22.241
Kosten TSO/BSO	5.004	5.288	-
Bijdragen aan/vanuit SWV	13.296	603	-
Verzekeringen	11.532	4.181	10.393
Contributies	64.728	60.467	67.584
Medezeggenschapsraad	3.468	2.831	-
GMR	4.452	2.432	-
Ouderraad	-	477	-
Verbruiksmateriaal onderwijs	173.322	170.690	210.344
Kopieer/reprokosten	58.512	80.816	69.802
	421.758	401.591	478.577

**** Specificatie onderwijsbureau/accountantskosten

Administratiekosten	116.160	122.268	209.680
Administratiekosten, afrekening 2012	-	10.583	-
Accountantskosten, controle	-	4.212	18.009
	<u>116.160</u>	<u>137.063</u>	<u>227.689</u>

5.1 Financiële baten

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
Rentebaten	<u>12.072</u>	<u>16.515</u>	<u>18.857</u>
	<u>12.072</u>	<u>16.515</u>	<u>18.857</u>

5.2 Financiële lasten

	Begroting 2013	Realisatie 2013	Realisatie 2012
Rente- en bankkosten	<u>456</u>	<u>6.041</u>	<u>4.226</u>
	<u>456</u>	<u>6.041</u>	<u>4.226</u>

C Overige gegevens

C1 Controleverklaring

Aan het bestuur van Stichting Vrijescholen Ithaka

CONTROLEVERKLARING VAN DE ONAFHANKELIJKE ACCOUNTANT

Verklaring betreffende de jaarrekening

Wij hebben de in dit rapport op de pagina's 34 tot en met 49 opgenomen jaarrekening 2013 van Stichting Vrijescholen Ithaka te Haarlem gecontroleerd. Deze jaarrekening bestaat uit de balans per 31 december 2013 en de staat van baten en lasten over 2013 met de toelichting, waarin zijn opgenomen een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

Verantwoordelijkheid van het bestuur

Het bestuur van de stichting is verantwoordelijk voor het opmaken van de jaarrekening die het vermogen en resultaat getrouw dient weer te geven, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing Wet normering bezoldiging topfunctionarissen publieke en semipublieke sector (WNT), alsmede voor het opstellen van het jaarverslag, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is tevens verantwoordelijk voor de financiële rechtmatigheid van de in de jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming dienen te zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. Het bestuur is voorts verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing als het noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fraude of fouten.

Verantwoordelijkheid van de accountant

Onze verantwoordelijkheid is het geven van een oordeel over de jaarrekening op basis van onze controle, als bedoeld in artikel 171, lid 4 van de Wet op het primair onderwijs. Wij hebben onze controle verricht in overeenstemming met Nederlands recht, waaronder de Nederlandse controlestandaarden en het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013 en de Beleidsregels toepassing WNT, exclusief het Controleprotocol WNT. Dit vereist dat wij voldoen aan voor ons geldende ethische voorschriften en dat wij onze controle zodanig plannen en uitvoeren dat een redelijke mate van zekerheid wordt verkregen dat de jaarrekening geen afwijkingen van materieel belang bevat.

Een controle omvat het uitvoeren van werkzaamheden ter verkrijging van controle-informatie over de bedragen en de toelichtingen in de jaarrekening. De geselecteerde werkzaamheden zijn afhankelijk van de door de accountant toegepaste oordeelsvorming, met inbegrip van het inschatten van de risico's dat de jaarrekening een afwijking van materieel belang bevat als gevolg van fraude of fouten. Bij het maken van deze risico-inschattingen neemt de accountant de interne beheersing in aanmerking die relevant is voor het opmaken van de jaarrekening en voor het getrouwe beeld daarvan alsmede in het kader van de financiële rechtmatigheid voor de naleving van die relevante wet- en regelgeving, gericht op het opzetten van controlewerkzaamheden die passend zijn in de omstandigheden. Deze risico-inschattingen hebben echter niet tot doel een oordeel tot uitdrukking te brengen over de effectiviteit van de interne beheersing van de stichting. Een controle omvat tevens het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving en de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en van de redelijkheid van de door het bestuur van de stichting gemaakte schattingen, alsmede een evaluatie van het algehele beeld van de jaarrekening.

Wij zijn van mening dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is om een onderbouwing voor ons oordeel te bieden.

Oordeel betreffende de jaarrekening

Naar ons oordeel geeft de jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van Stichting Vrijescholen Ithaka per 31 december 2013 en van het resultaat over 2013 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de Beleidsregels toepassing WNT.

Voorts zijn wij van oordeel dat de in deze jaarrekening verantwoorde baten, lasten en balansmutaties over 2013 voldoen in alle van materieel belang zijnde aspecten voldoen aan de eisen van financiële rechtmatigheid. Dit houdt in dat deze bedragen in overeenstemming zijn met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.3.1. Referentiekader van het onderwijs-controleprotocol OCW/EZ 2013.

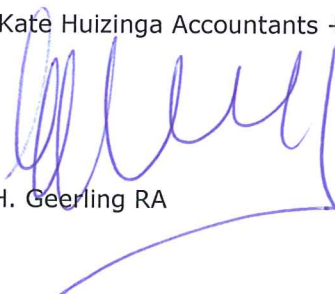
Verklaring betreffende overige bij of krachtens de wet gestelde eisen

Ingevolge artikel 2:393 lid 5 onder e en f BW vermelden wij dat ons geen tekortkomingen zijn gebleken naar aanleiding van het onderzoek of het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, overeenkomstig Titel 9 Boek 2 BW is opgesteld, en of de in artikel 2:392 lid 1 onder b tot en met h BW vereiste gegevens zijn toegevoegd. Tevens vermelden wij dat het jaarverslag, voor zover wij dat kunnen beoordelen, verenigbaar is met de jaarrekening zoals vereist in artikel 2:391 lid 4 BW. Ten slotte vermelden wij dat het jaarverslag voldoet aan de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals vermeld in paragraaf 2.2.5 Jaarverslag van het onderwijscontroleprotocol OCW/EZ 2013.

Enschede, 26 mei 2014

Ten Kate Huizinga Accountants + Belastingadviseurs N.V.

G.J.H. Geerling RA

C2 (Voorstel) bestemming van het exploitatiesaldo

Het exploitatieresultaat over het jaar 2013 bedraagt € 150.007 positief.

Het bestuur heeft besloten het exploitatieresultaat als volgt te verdelen en te onttrekken danwel toe te voegen aan de volgende reserves:

	Stand 31-12-2012	Bestemming resultaat	Overige mutaties	Stand 31-12-2013
Algemene reserve	1.183.753	150.007	-	1.333.760
	1.183.753	150.007	-	1.333.760

C3 Gebeurtenissen na balansdatum

Op 1 januari 2014 sluit de Rudolf Steinerschool Haarlem aan bij Stichting Vrijescholen Ithaka. De Rudolf Steinerschool Haarlem is financieel gezond, en heeft 2013 afgesloten met een positief resultaat van € 99.333, waardoor het eigen vermogen op 31 december 2013 € 83.254 bedraagt.

C4 Overzicht verbonden partijen

Er is géén sprake van verbonden partijen.

C5 Bezoldiging van bestuurders en toezichthouders

Vermelding bezoldiging topfunctionarissen en gewezen topfunctionarissen

Functie	Voorzitter college van bestuur	Vice-voorzitter college van bestuur
Voorzittersclausule van toepassing?	Nee	Nee
Naam bestuurder	J. Lemmers	G. Looysschelder
Ingangsdatum dienstverband	1-1-2013	n.v.t.
Einddatum dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
Taakomvang in Fte	1,000	n.v.t.
Dienstbetrekking (D) of op Interim basis(I)	D	I
Overschrijding WNT-norm	Nee	Nee
Beloningen/gratificatie	76.734,96	0,00
Belastbare vaste en variabele onkostenvergoedingen	n.v.t.	n.v.t.
Voorziening beloning betaalbaar op termijn	13.517,16	n.v.t.
Uitkering wegens beëindiging van het dienstverband	n.v.t.	n.v.t.
	90.252,12	0,00

Vermelding toezichthouders

Naam	Functie	Ingangsdatum dienstverband	Einddatum dienstverband	Beloning	in 2013
Dhr. D. Lodewijk	Voorzitter	1-1-2013	n.v.t.	Ja	€ 4.140
Mevr. A. Gottenbos	Lid	1-1-2013	n.v.t.	Ja	€ 2.070
Mevr. C. Portegies	Lid	1-1-2013	n.v.t.	Ja	€ 2.070
Dhr. N. de Schrijver	Lid	1-1-2013	n.v.t.	Ja	€ 2.070
Dhr. H. Wokke	Lid	1-1-2013	n.v.t.	Ja	€ 2.070
Mw. E. Schram	Lid	1-1-2013	1-1-2014	Ja	€ 2.070